İŞKUR

2017

ÇORUM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

ÇORUM ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

İsa ŞAN
İş ve Meslek Danışmanı

Mesut ÖZLER
İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz ekonomik yapıları incelendiği zaman işgücünün mevcut durumu ve değişkenlerinin bu yapıları doğrudan etkilediği görülmektedir. Kaliteli istihdamı artırıcı politikalar ve çalışmalar hiç şüphesiz ekonomiye pozitif bir ivme kazandırmaktadır. İşsizliğin kabul edilebilir düzeylere düşürülmesi sadece ekonomide değil sosyo psikolojik olarak toplumlarda da bir güven duygusu oluşturmaktadır. Doğru bir şekilde iş ve çalışan eşleştirilmesinin yapılması üretim boyutunda verimliliği artıracağı gibi mutlu toplumun temel taşı olan mutlu bireylerin olmasını da sağlamaktadır. Tüm bu sebeplerden dolayı işgücü piyasasının tüm aktörlerinin ile doğru şekilde analiz edilmesi gerekmektedir.

Çorum Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2007 yılından bu yana düzenli olarak yapılan "İşgücü Piyasası Araştırması" ilimiz işgücü piyasasının fotoğrafı olma özelliği taşımakta ve uygulanacak aktif işgücü programları hakkında bir kaynak oluşturmaktadır. İl genelinde 20+ istihdama sahip tüm işverenler ile yapılan görüşme neticesinde kendilerinin mevcut ve gelecekteki durumları hakkında bilgi sahibi olunması hedeflenmiştir. Çalışmanın sadece kaç kişi istihdam ediliyor sorusunda kalmayıp firmaların ihracat yapıları ve teşviklerden yararlanıp yararlanılmamasına kadar incelenmesi, makro olarak taraflara bir bakış açısı kazandıracaktır. Ayrıca bu çalışma üniversite-sanayi işbirliğine, işverenlerin hangi alanda ve nitelikte elemana ihtiyaç duyduğunun tespit edilmesi noktasında katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Çorum İşgücü Piyasası Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Necmeddin KILIÇ
Çorum Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır.

İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

İlimizde bu kapsamda 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında 20 ve daha fazla kişi istihdam eden 449 işyerine ulaşılmıştır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği rapor da kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Ali ŞAHAN
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ iii
ÖNSÖZ iv
İÇİNDEKİLER v
TABLOLAR LİSTESİ vi
ŞEKİLLER LİSTESİ vii
KISALTMALAR viii
YÖNETİCİ ÖZETİ ix
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 6
İşe Yerleştirmeler 7
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 13
İKİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 15
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İşyeri Verileri 17
Mevcut İstihdam 27
AÇIK İŞLER 31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 49
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 55
EKLER 63
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 63

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) ... 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) ... 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016) ... 8
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) ... 9
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 10
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 10
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 11
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 12
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) ... 12
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) ... 13
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) ... 13
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 17
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 25
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 27
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 29
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 29
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 30
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 32
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 32
Tablo 21:Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 37
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 39
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 41
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 42
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 42
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 43
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 44
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 45
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 47
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 48
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 49
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 51
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 52
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 55
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 56
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 57
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 58
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 58

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 7
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 18
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 26
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 28
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 31
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 34
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 34
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 20:Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 36
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 38
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 40
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 50
Şekil24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 50
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 52
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 53
Şekil27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 54
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 59

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Çorum İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 549 işyeri ziyaret edilmiş olup veri derlenen işyeri sayısı 449'dur. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 16 sektörde tam sayım yapılmıştır. Çorum ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 23 bin 407 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 17 bin 331 çalışan erkeklerden, 6 bin 76 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 75,2'si, kadınların ise yüzde 24,8'i İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 52 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla Bilgi ve İletişim sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 101'dir. Çorum ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu oluşturmaktadır.

Çorum ilinde açık iş oranı yüzde 2,7 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Çorum ili açık iş oranı bakımından 1 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 15,6 ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektörüdür. Çorum ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 43,8'dir. Ayrıca söz konusu meslek grubu yüzde 5 ile açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubudur. Çorum ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makine Montajcısı, Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Seramik İmal İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Paketleme İşçisi (Gıda),Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Gaz Altı Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı) ve Cnc Torna Tezgâhı Operatörüdür. İl genelinde açık işlerin yüzde 45,7'si için Eğitim Düzeyi önemli değildir.

Çorum ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 52,6'sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Çorum ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 39,3'ü söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Çorum ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Tuğla İmal İşçisi ve Seramik İmal İşçisi meslekleri

takip etmektedir. Çorum ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çorum ilinde işverenlerin yüzde 20'si istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 2,8 ile Türkiye genelinden 0,4 puan fazla olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Çorum İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Çorum İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Çorum ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Çorum ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

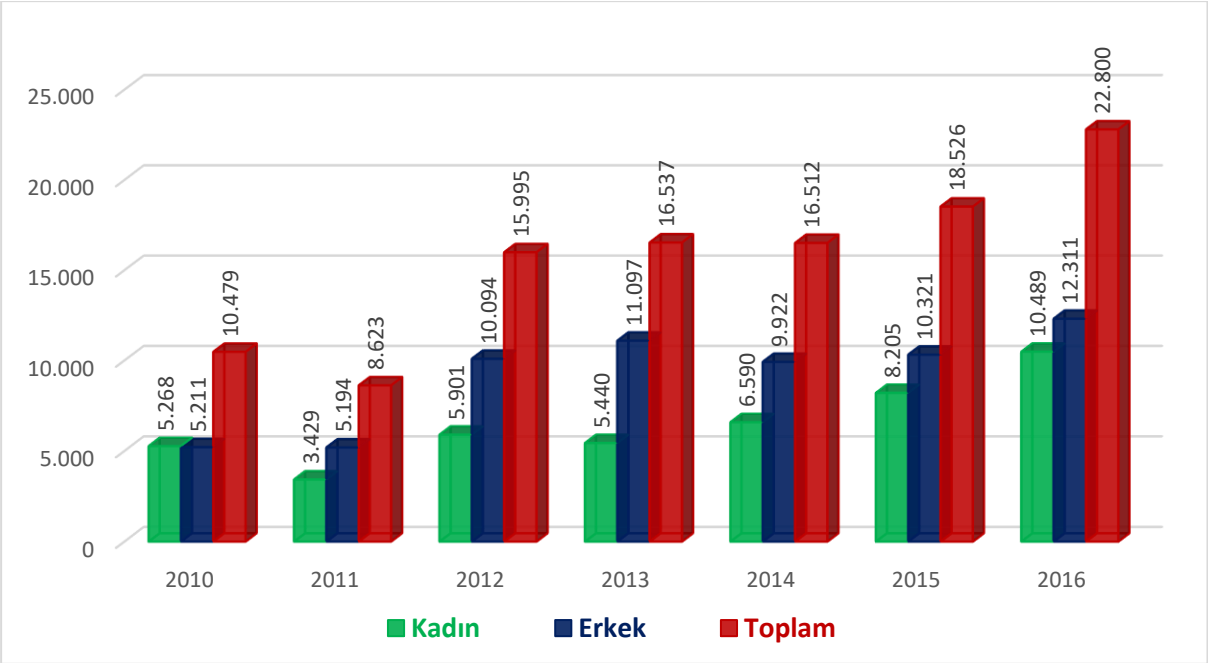

Kaynak: İŞKUR

Çorum ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 22 bin 800 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 12 bin 311'ini erkekler, 10

bin 489'unu kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 12 bin 321 kişi artmıştır. Bu artışın 5 bin 221'ini kadınlar, 7 bin 100'ünü de erkekler oluşturmuştur.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	2.704	3.730	6.434
Büro Memuru (Genel)	623	479	1.102
Temizlik Görevlisi	644	279	923
Satış Danışmanı	449	413	862
Beden İşçisi (Temizlik)	631	187	818
Sekreter	541	11	552
Büro İşçisi	293	139	432
Çaycı	383	38	421
Ön Muhasebeci	241	152	393
Reyon Görevlisi	116	221	337

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Çorum ilinde mesleklere göre kayıtlı başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 6 bin 434 başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %52,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmiştir. 2015 yılı verileriyle karşılaştırdığımızda ilk üç mesleğin değişmediği tespit edilmiştir. İlk on mesleğin sekizinde kadınların ağırlığı bulunmaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Çorum ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

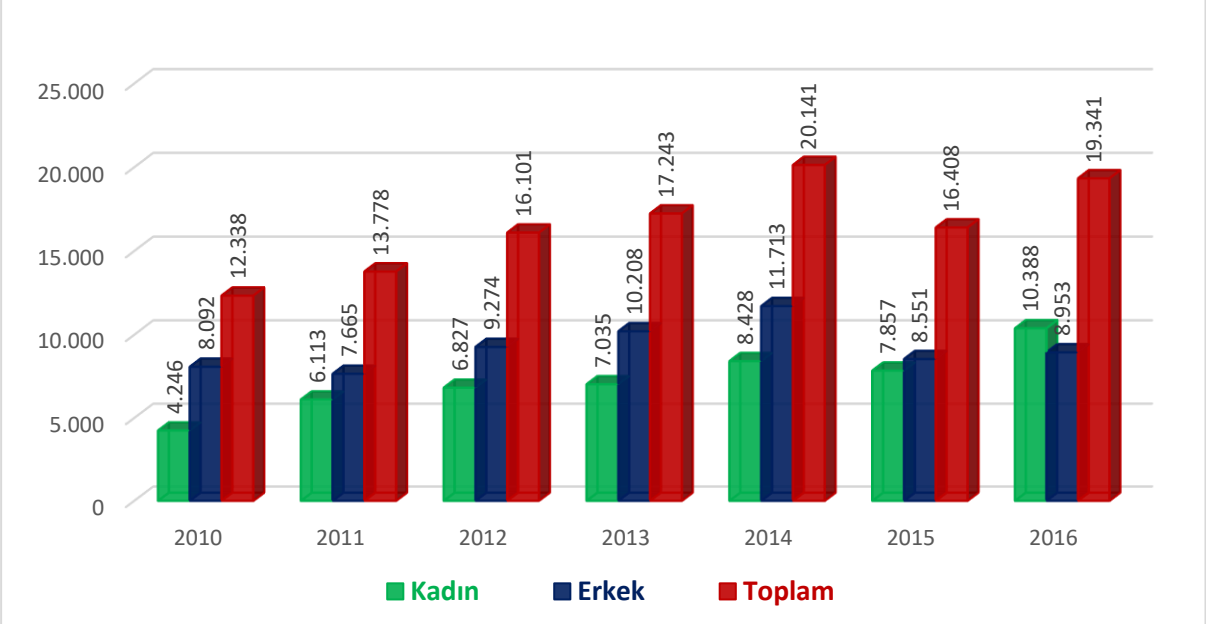

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Çorum ilinde İŞKUR'a kayıtlı 12 bin 338 işsizin 8 bin 92'sini erkeklerden, geri kalan 4 bin 246 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 19 bin 341 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 4 bin 246 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında yaklaşık iki buçuk kat artarak 10 bin 388'e yükselmiştir. 2016 yılı cinsiyete göre kayıtlı işsiz sayılarına baktığımızda diğer yıllardan farklı olarak kayıtlı işsiz kadın sayısının kayıtlı işsiz erkek sayısını geçtiği gözlemlenmiştir. Nedeni ise Toplum Yararına Programlara kadınların erkeklere oranla daha çok ilgi göstermesidir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	2.641	2.397	5.038
Temizlik Görevlisi	735	307	1.042
Büro Memuru (Genel)	641	385	1.026
Beden İşçisi (Temizlik)	698	148	846
Satış Danışmanı	398	357	755
Sekreter	579	11	590
Çaycı	465	39	504
Büro İşçisi	307	110	417
Ön Muhasebeci	239	132	371
Aşçı	241	59	300

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Çorum ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Çorum ilinde Kuruma kayıtlı 5 bin 38 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Çorum ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %46'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Başvurularda olduğu gibi kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Büro Memuru (Genel), Sekreter, Aşçı ve Ön Muhasebeci gibi niteliği yüksek mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

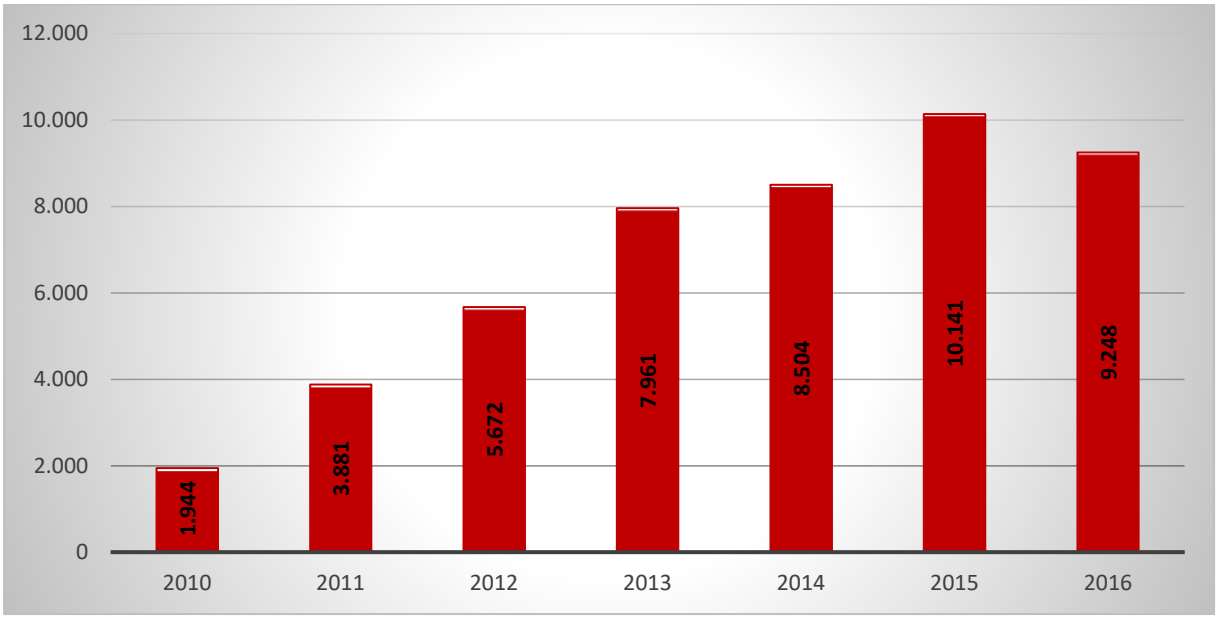

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 944 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 9 bin 248 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde genel olarak artan bir seyir izlemiştir. Açık iş sayısı 10 bin 141 ile 2015 yılında zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 20 gibi bir artış sergilemiştir. Ancak 2016 yılında açık iş sayısında bir azalış görülmektedir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	3.687
Ayakkabı İmalatçısı	798
Satış Danışmanı	420
Ön Muhasebeci	251
Gaz Altı Kaynakçısı	245
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	245
Büro Memuru (Genel)	212
Garson (Servis Elemanı)	199
Temizlik Görevlisi	155
Pazarlamacı	151

Kaynak: İŞKUR

Çorum ilinde 2016 yılında 9 bin 248 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada 3 bin 687 tane açık işe sahip Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %40'ını oluşturmaktadır. Bu mesleği Ayakkabı İmalatçısı ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

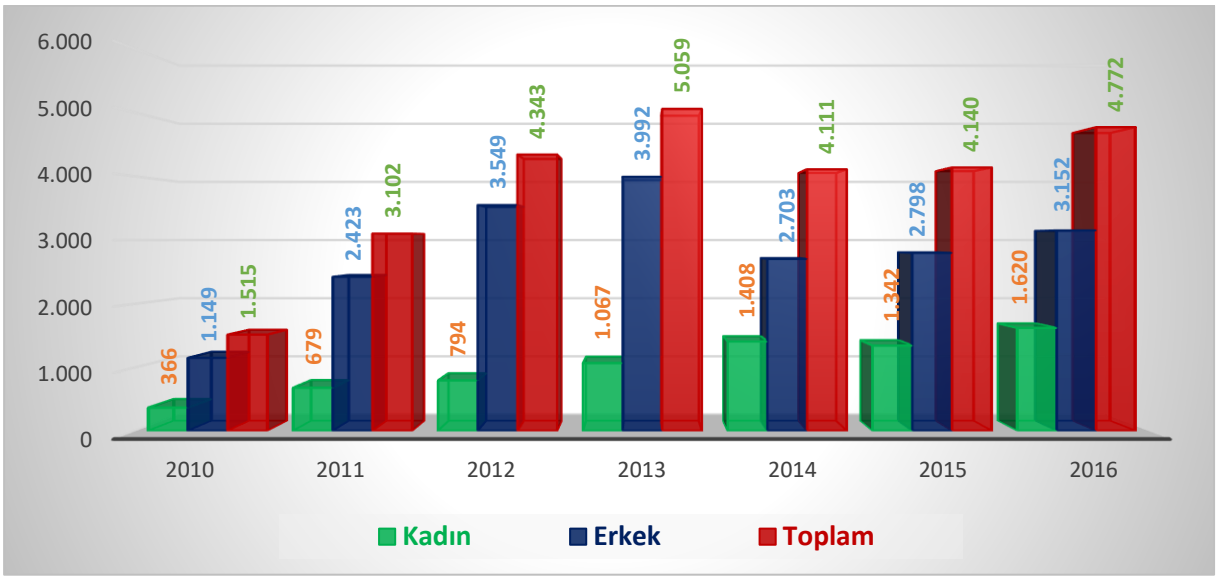

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 515 olan Çorum ilinde işe yerleştirilenlerin bin 149'u erkeklerden, geri kalan 366 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2013 yılına kadar artış, 2013 yılından 2015 yılına kadar ise düşüş eğilimi göstermiştir. 2016 yılında Çorum ilinde 4 bin 772 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. İşe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 34'ü kadınlardan, yüzde 66'sı ise erkeklerden oluşmaktadır. Özellikle kadınlarda işe yerleşme oranları 2010 ve 2013 yılı arasında yüzde 20 bandında seyrederken, 2014 yılı itibariyle bu oran artarak yüzde 35 bandında seyretmeye başlamıştır.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR

üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	721	2.013	2.734
Temizlik Görevlisi	190	225	415
Ayakkabı İmalatçısı	73	41	114
Reyon Görevlisi	15	81	96
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	46	43	89
Satış Danışmanı	49	37	86
Garson (Servis Elemanı)	11	66	77
Güvenlik Görevlisi	3	71	74
Kasiyer	65	6	71
Konfeksiyon İşçisi	52	16	68

Kaynak: İŞKUR

Çorum ilinde işe yerleştirme sayılarına bakıldığında 2 bin 734 ile Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %57,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Ayakkabı İmalatçısı meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Ayakkabı İmalatçısı mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel),Temizlik Görevlisi ve Reyon Görevlisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir. 2015 yılında Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi Mesleği İşe yerleştirmede 2.sırada yer alırken 2016 yılında 5.sıraya gerilemiştir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	125	1.905	669	2.574
2011	96	1.206	619	1.825
2012	132	1.602	940	2.542
2013	36	409	397	806
2014	84	1.055	1.083	2.138
2015	96	1.555	634	2.189
2016	58	913	212	1.125

Kaynak: İŞKUR

Çorum İlinde mesleki eğitim kursu en fazla 2012 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 132 kursa bin 602 kadın kursiyer, 940 erkek kursiyer katılarak toplam 2 bin 542 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 58 mesleki eğitim kursuna bin 125 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin bin 913'ü kadın, 212'si erkeklerden oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 81'i kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Peynir İmal İşçisi	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Peynir İmal İşçisi
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Takı İmalatçısı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Mantar Yetiştiricisi	Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)	Bilgisayar Operatörü
Bilgisayar Operatörü	Bilgisayar Operatörü	Mantar Yetiştiricisi
Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Ahşap Doğrama Montaj Elemanı	Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)
Hasta ve Yaşlı Refakatçisi	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Takı İmalatçısı
Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)	Servis Komisi	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)
Reçel İmalat İşçisi	Semerci	Hasta ve Yaşlı Refakatçisi

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Peynir İmal İşçisi, Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Bilgisayar Operatörü mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda toplam sayıya paralel olarak en fazla, Peynir İmal İşçisi ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla, Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Takı İmalatçısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	39	29	14	43
2011	149	85	71	156
2012	457	377	221	598
2013	940	833	479	1.312
2014	1141	881	498	1.379
2015	2158	1.308	983	2.291
2016	1798	858	1.004	1.862

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2010 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2010 yılına göre yaklaşık 46 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında bin 798 program düzenlenmiş olup toplam bin 862 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 46'sı kadınlardan yüzde 54'ü erkeklerden oluşmaktadır. Tablo 7 incelendiğinde 2015 yılında faydalanan katılımcı sayısı 2016 yılına göre yaklaşık yüzde 19 azalış göstermiştir. Bu azalışın nedeni 2016 yılı il bazında belirlenen hedefe Mayıs 2016 tarihi itibariyle ulaşılmış olması ve Aralık 2016 tarihine kadar İşbaşı Eğitim Programı açılmamasıdır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Satış Danışmanı	Satış Danışmanı	Satış Danışmanı
Sekreter	Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)
Ön Muhasebeci	Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci
Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci	Garson (Servis Elemanı)
Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)	Ayakkabı İmalatçısı	Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)
Aşçı	Reyon Görevlisi	Sekreter
Kasiyer	Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)	Ayakkabı İmalatçısı
Aşçı Yardımcısı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Reyon Görevlisi
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Aşçı Yardımcısı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Konfeksiyon İşçisi, Satış Danışmanı ve Büro Memuru (Genel) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlar ve erkeklerde ilk iki sıralama aynı kalırken, kadınlarda ilk üç meslekten farklı olarak sekreter, erkekler de ise Garson (Servis Elemanı) mesleği yer almaktadır.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	11	157	150	307
2015	8	122	125	247
2016	7	69	89	158

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. Tablo 9'u incelediğimizde Girişimcilik Eğitim Programları 2014 yılından itibaren azalış göstermiştir. 2016 yılında 7 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 69'u kadın, 89'u erkek olmak üzere toplam 158 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	35	52	281	333
2011	14	35	162	197
2012	95	108	1.045	1.153
2013	162	269	1.419	1.688
2014	133	560	1.720	2.280
2015	142	2.889	3.383	6.272
2016	47	1.015	1.268	2.283

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Çorum ilinde 2015 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 47 program açılmış olup bu programlara bin 15'i kadın, bin 268'i erkek olmak üzere toplamda 2 bin 283 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	1.898	1.238
2011	2.227	1.360
2012	3.214	1.384
2013	4.207	1.824
2014	5.477	2.394
2015	5.990	2.631
2016	8.610	3.451

Kaynak: İŞKUR

Çorum ilinde 2016 yılında toplam 8 bin 610 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 3 bin 451'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 50 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 31,1 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	827
Temizlik Görevlisi	139
Satış Danışmanı	135
Büro Memuru (Genel)	104
Şoför-Yük Taşıma	67
Kamyonet Şoförü	64
Ön Muhasebeci	62
Aşçı	60
Beden İşçisi (Temizlik)	58
Pazarlamacı	56

Kaynak: İŞKUR

Tablo 12'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. Çorum ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği

işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 827 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %23,9'unu oluşturmaktadır. Temizlik Görevlisi mesleğinde ise bu sayı 139 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Satış Danışmanı, Büro Memuru (Genel) ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Çorum ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Çorum ilinde 449 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 23 bin 407 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Çorum ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'de Çorum ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İmalat	161
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	98
İnşaat	53
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	29
Ulaştırma ve Depolama	26
Diğer Hizmet Faaliyetleri	18
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	17
Eğitim	17
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	9
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	7
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	3
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1
Gayrimenkul Faaliyetleri	1
Bilgi ve İletişim	1
Genel Toplam	**449**

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Çorum ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 35,8'i İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 30'dur. Bu durumda Çorum ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 21,8'i bu sektörde bulunmaktadır. Çorum ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her iki işyerinden bir tanesi İmalat ve İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Gayrimenkul faaliyetleri, Bilgi ve iletişim sektöründe bulunmaktadır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe ise işyeri bulunmamaktadır. Ancak bu tablo okunurken Çorum ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dâhil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

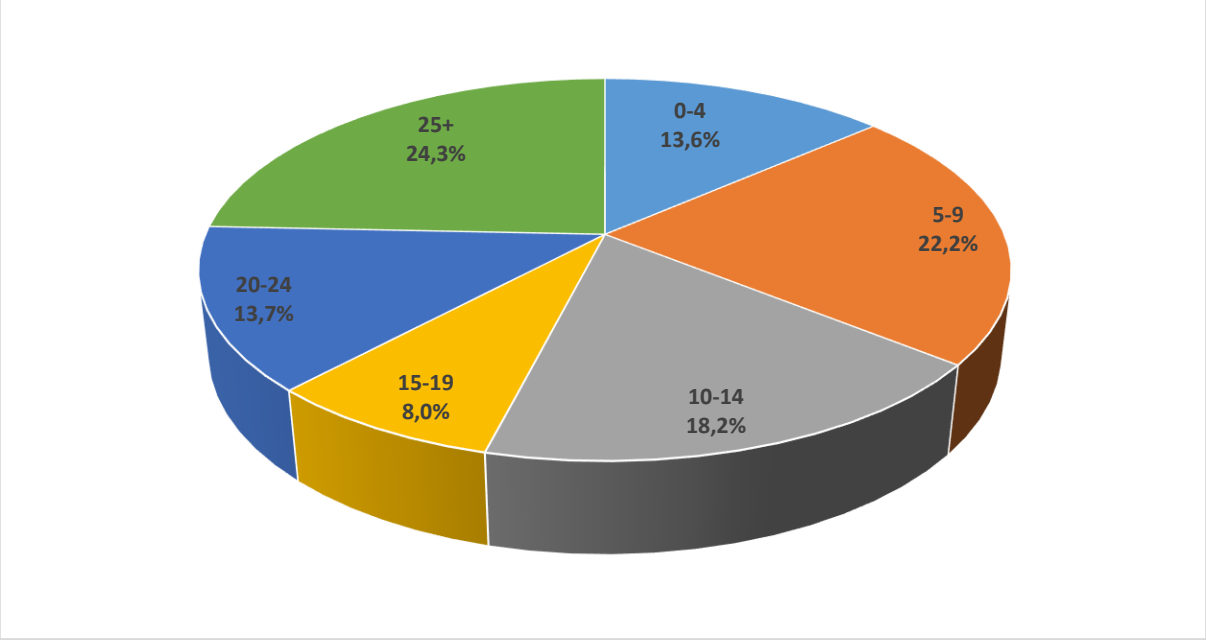

Kaynak: İPA 2017

Şekil 5'te görüldüğü üzere Çorum ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 24,3'ü 25+ yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 5-9 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı 2016 yılı verilerinde yüzde 27,8 ile birinci sırada yer alırken 2017 verilerine göre yüzde 22,2 ile ikinci sıraya gerilemiştir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

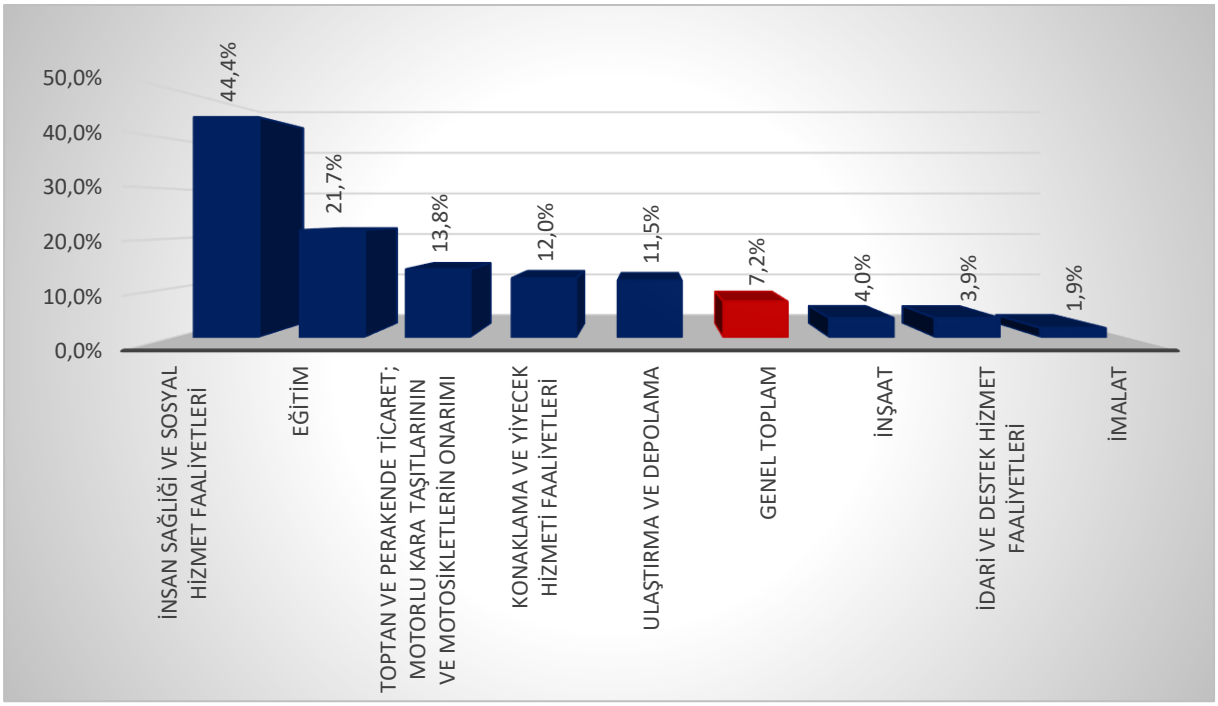

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 44,4'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Çorum ili genelinde bu oran yüzde 7,2 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 36 ile birinci sırada yer almıştır. Çorum ilinde ikinci sırada Eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 21,7'inde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 13,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat ve imalat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

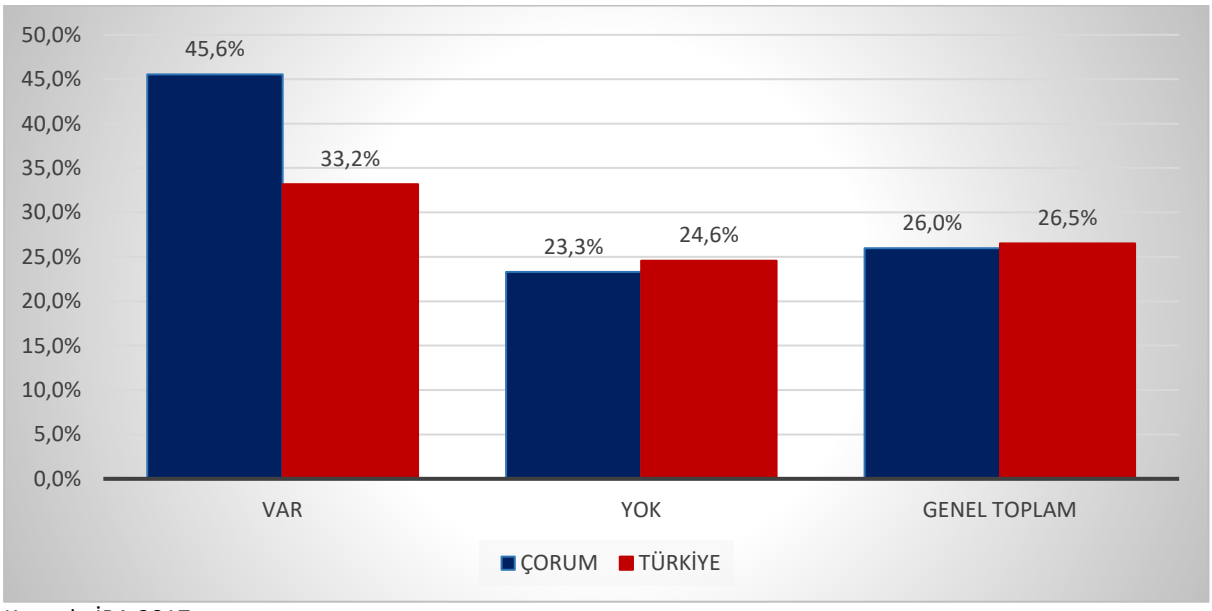

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken Çorum ilinde bu oran yüzde 26 ile Türkiye Geneline yakın gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Çorum ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 45,6 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 23,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken

bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Çorum ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile aynı bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

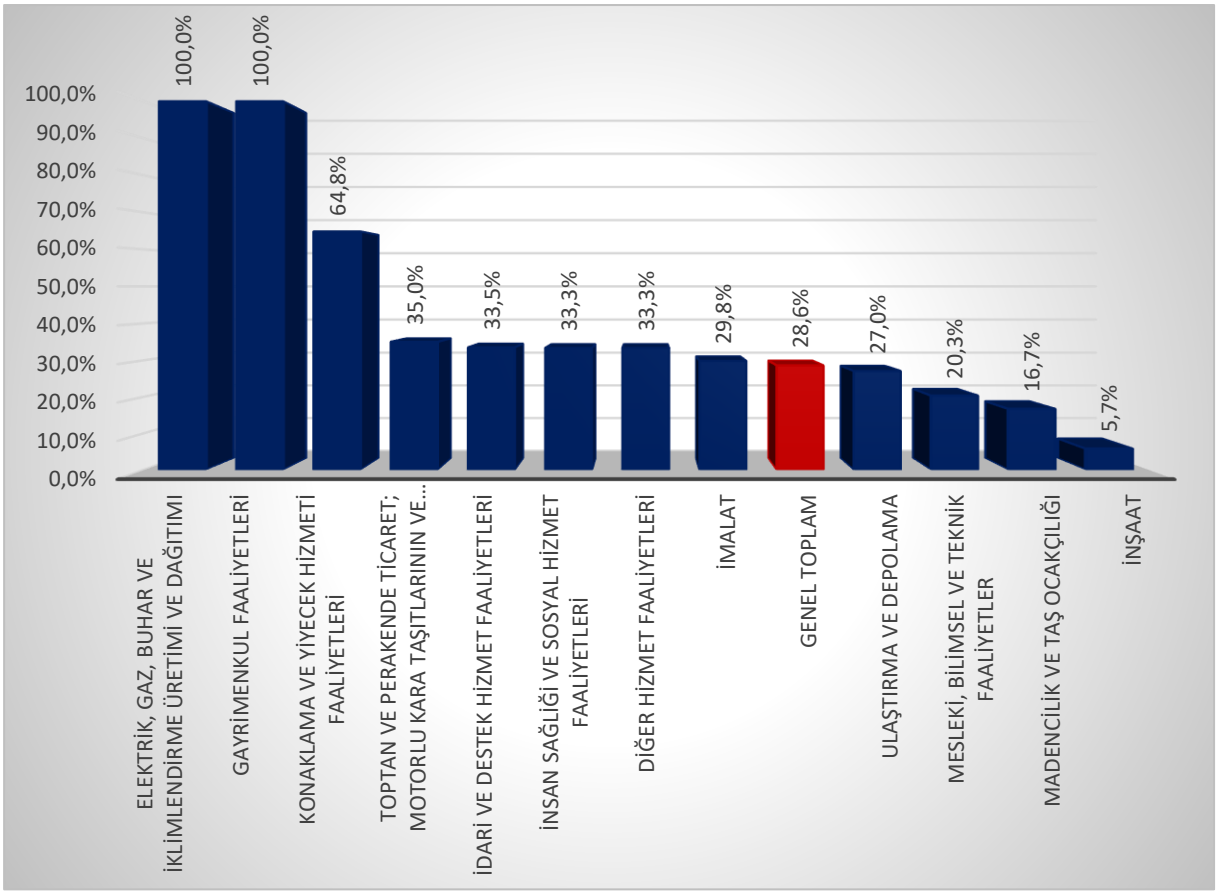

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde işyerlerinin yüzde 28,6'sında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Çorum ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Gayrimenkul Faaliyetleri ve Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Gayrimenkul Faaliyetleri ve Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. İnşaat sektörü ise yüzde 5,6 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Çorum ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Gayrimenkul Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve İmalat sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

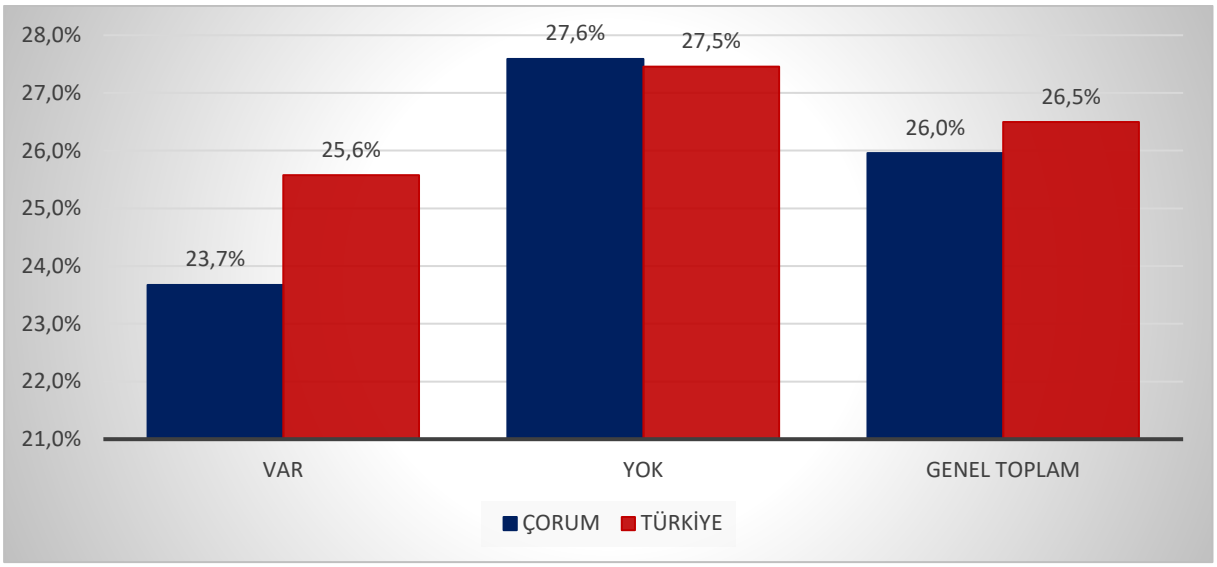

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da Çorum ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26'sı kadınlardan oluşmasıdır. Yani yaklaşık olarak her 4 çalışandan 1'i kadın 3'ü erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına da yakın bir oran söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 23,7'si kadın, yüzde 77,3'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 27,6'ya yükselmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Çorum ilinde 3,9 gibi bir farkla benzerlik göstermektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

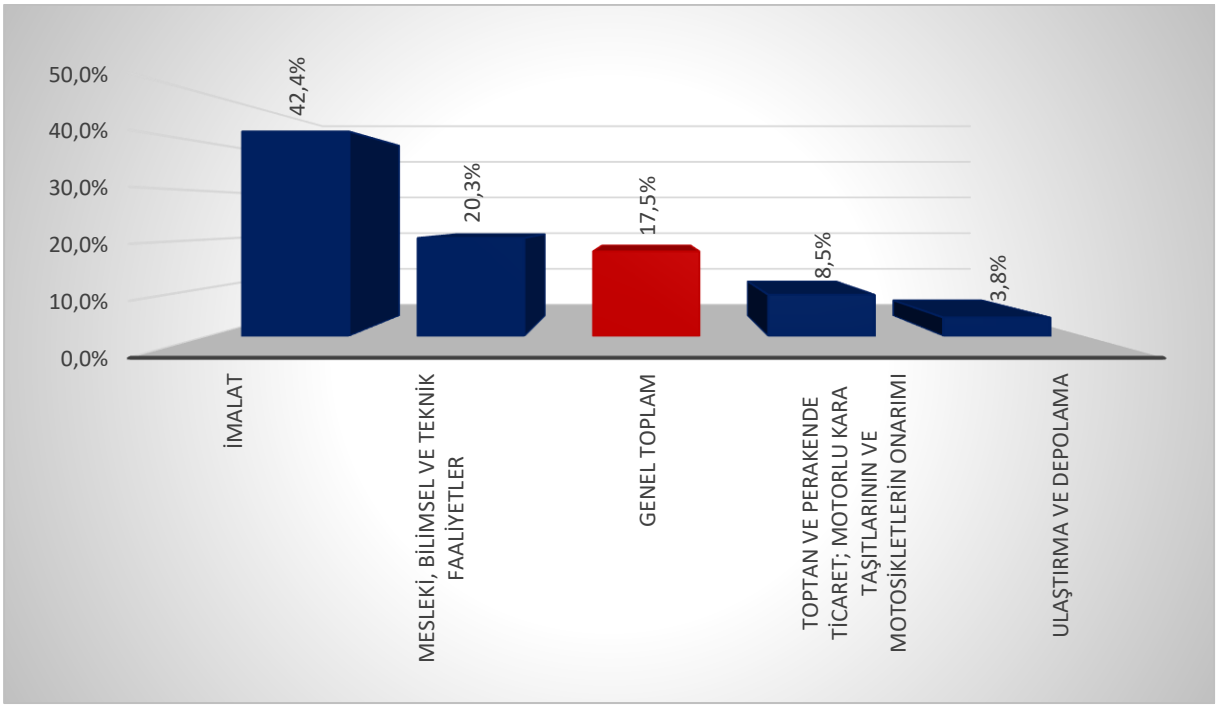

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 42,4'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 20,3 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Çorum ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'i ihracat yapmakta ve Çorum ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 55,2 ile İmalat sektörü yer almaktadır. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler Sektörü Çorum İlinde ikinci sırada yer alırken Türkiye genelinde ise yüzde 6,8 ile yedinci sırada yer almaktadır.

Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe söz konusu oranın yüksek çıkmasının en önemli sebebi işyeri sayısının az olmasıdır. İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. İmalat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 42,4'ü ihracat yapmaktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

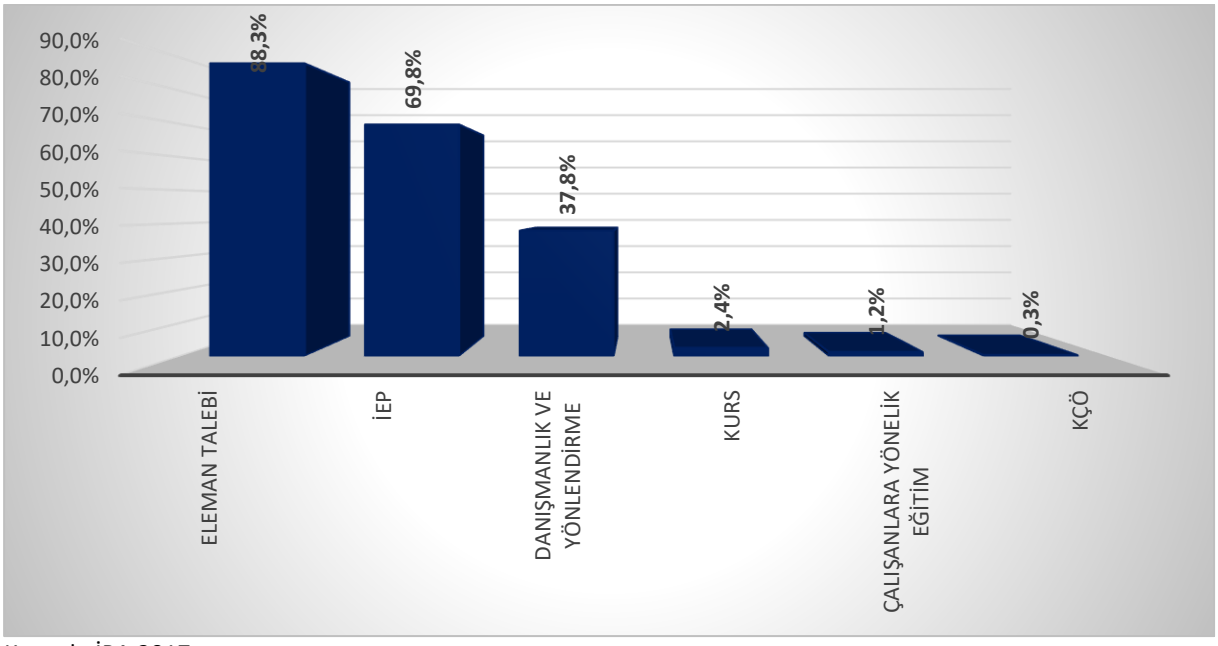

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 75,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Çorum ili için Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok Eleman Talebi hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 88,3'ü Eleman Talebi hizmetinden yararlanırken yüzde 69,8'i İşbaşı Eğitim Programı alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

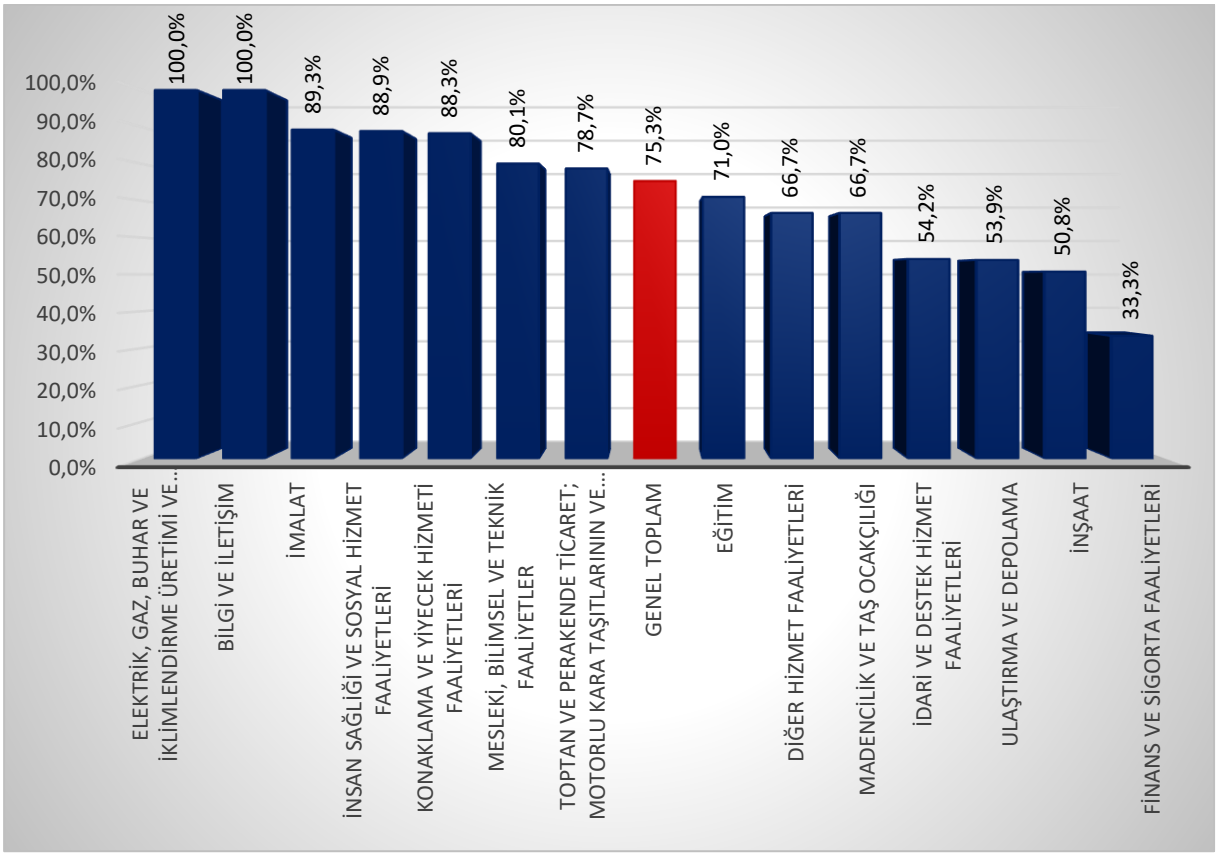

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Çorum ilinde Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Bilgi ve iletişim sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu iki sektördeki İşyeri sayısının azlığı bu oranın yüksek çıkmasında etkili olmuştur. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran yüzde 89,3 olarak gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bu oran yüzde 78,7 olarak gerçekleşmiştir. Çorum ili 20+ istihdamlı işyeri sıralamasında 3. Sırada yer alan İnşaat sektörü ise yüzde 50,8 ile ortalamanın altında kalmıştır.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
İmalat	2,1%	40,4%	95,0%	65,2%	-	3,5%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	-	35,2%	89,2%	70,2%	-	1,4%
İnşaat	-	30,6%	72,9%	69,7%	-	3,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-	35,5%	86,4%	64,5%	-	-
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	-	59,9%	100,0%	80,0%	-	-
Ulaştırma ve depolama	-	21,4%	92,9%	71,5%	-	-
Eğitim	-	38,9%	69,4%	91,7%	-	-
Diğer hizmet faaliyetleri	-	41,7%	58,3%	83,3%	-	8,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12,5%	62,5%	87,5%	87,5%	12,5%	-
Madencilik ve taş ocakçılığı	-	25,0%	100,0%	50,0%	-	-
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-	-	75,1%	50,2%	-	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	-	-	100,0%	-	-
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	-	100,0%	100,0%	-	-
Bilgi ve iletişim	-	100,0%	100,0%	100,0%	-	-
Genel Toplam	**1,2%**	**37,8%**	**88,3%**	**69,8%**	**0,3%**	**2,4%**

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde en çok Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Finans ve sigorta faaliyetleri, Bilgi ve iletişim sektörlerinde yer alan işyerlerinin tamamının İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 14'te yer almaktadır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı yer alan işyerleri İŞKUR'un sadece İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanmıştır.

Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı, Finans ve sigorta faaliyetleri, Bilgi ve iletişim sektörlerinin tamamı Eleman talebi hizmetlerinden faydalanmıştır. İşyeri

ağırlığını yoğun olarak elinde tutan İmalat Sektörünün yüzde 95'i İŞKUR'dan eleman talebinde bulunarak personel ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlere nazaran İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Çorum ilinde, ekonomik kriz ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmeti almak için İŞKUR ile iletişime geçen sektörler sırasıyla İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve İmalat sektörleri olmuştur.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Çorum ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

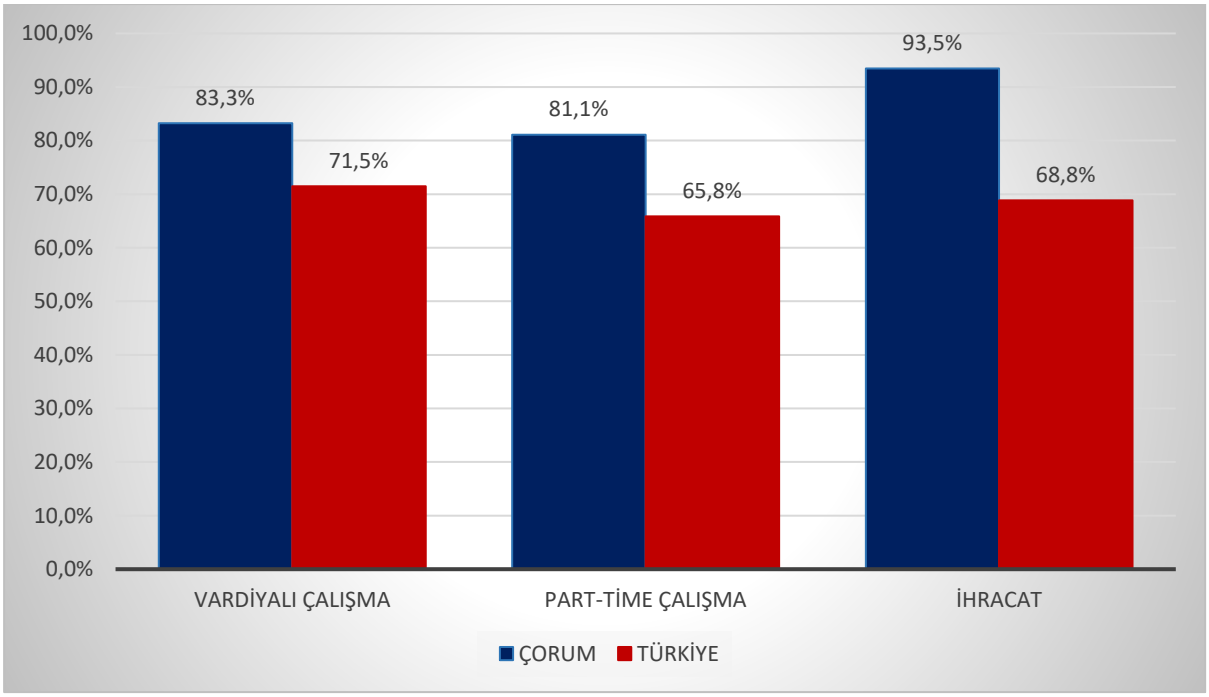

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Çorum ilinde ise bu oran yüzde 83,3 ile Türkiye ortalamasının üstünde gerçekleşmiştir. Çorum ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 28,6'sı vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Çorum ilinde işyerlerinin yüzde 17,5'i ihracat yaparken, bu işyerlerinin yüzde 93,5'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Söz konusu oran Türkiye genelinin oldukça üzerinde gerçekleşmiştir.

Çorum ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 81,1'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Çorum ilinde araştırma kapsamına dâhil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Çorum ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 23 bin 407 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 17 bin 331 çalışan erkeklerden, 6 bin 76 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	2.762	8.404	11.165
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	1.087	3.393	4.479
Diğer Hizmet Faaliyetleri	715	847	1.562
İnşaat	86	1.440	1.526
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	235	927	1.162
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	478	311	789
Eğitim	368	318	686
Ulaştırma ve Depolama	54	574	628
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	182	377	560
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	10	227	238
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	35	195	230
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	24	103	127
Bilgi ve İletişim	7	94	101
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	31	60	91
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1	34	35
Gayrimenkul Faaliyetleri	2	27	29
Genel Toplam	**6.076**	**17.331**	**23.407**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Çorum ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Çorum ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 75,2 oranında, kadınlarda ise yüzde 24,8 oranında İmalat sektöründe istihdam

edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 47,6 olarak gerçekleşmiştir. İnsan sağlığı ve sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektöründe kadın çalışan sayısı erkeklerden fazladır.

Tablo 15 incelendiğinde Eğitim ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısına yakın olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

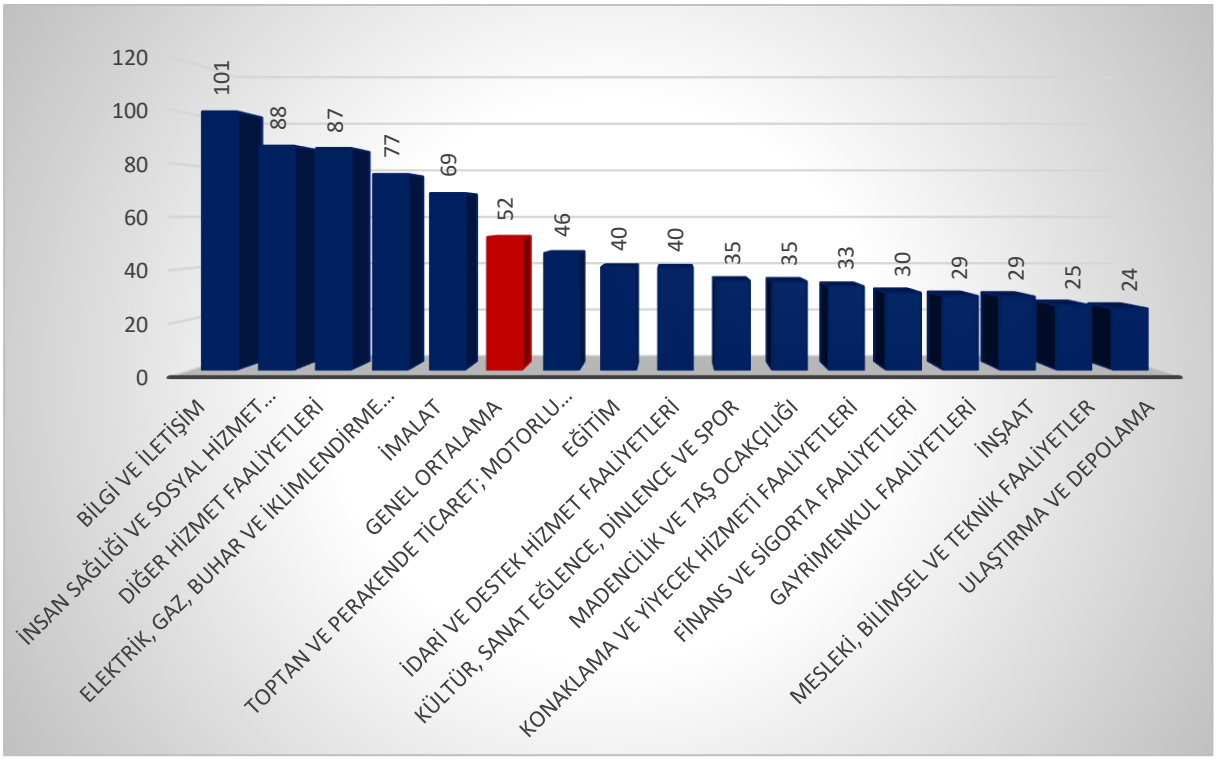

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 14'te Çorum ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 52 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla Bilgi ve İletişim sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 101; ikinci sırada bulunan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe 88 kişi ve üçüncü sırada bulunan Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe 87 kişi istihdam edilmektedir. Bu sektörleri sırasıyla Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, İmalat sektörleri takip etmektedir. Bu beş sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 16'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.184	4.291	5.475
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	874	3.894	4.769
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	979	2.908	3.887
Hizmet ve Satış Elemanları	1.014	2.372	3.386
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.084	1.135	2.219
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	241	1.452	1.693
Profesyonel Meslek Mensupları	620	782	1.402
Yöneticiler	67	397	464
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	13	100	114
Genel Toplam	**6.076**	**17.331**	**23.407**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 23,3'ü, erkek çalışanların yüzde 24,7'si ve kadın çalışanların yüzde 19,4'ü bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 20,3 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Çorum ilinde kadınların yüzde 16,6'sı Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, yüzde 14,4'ü Hizmet ve Satış Elemanları grubunda yer almaktadır. Erkeklerin ise yüzde 16,7'si Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve yüzde 13,6'sı Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Çorum ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşletme Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	1.485	2.407	3.892
5-9	1.343	2.913	4.255
10-14	936	3.050	3.986
15-19	161	1.331	1.492
20-24	437	2.174	2.611
25+	1.714	5.457	7.170
Genel Toplam	**6.076**	**17.331**	**23.407**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Yaşı 25 ve üzeri olan işyerlerindeki çalışan sayısı İl geneli toplam çalışan sayısının yüzde 30'unu oluşturmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 38,1'i kadınlardan oluşmaktayken, 15-19 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 10,7'dir.

Köklü işyerlerin Çorum ilinde piyasada önemli bir yere sahiptir. İşyerlerinde çalışanların yaklaşık olarak yarısını 15 yaş ve üzerinde yer alan işyerleri oluşturmaktadır.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Tuğla İmal İşçisi
Tuğla İmal İşçisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Ayakkabı İmalatçısı	Güvenlik Görevlisi
Ayakkabı İmalatçısı	Temizlik Görevlisi	Ayakkabı İmalatçısı
Temizlik Görevlisi	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	Temizlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Konfeksiyon İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Satış Elemanı (Perakende)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Beden İşçisi (İnşaat)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Satış Elemanı (Perakende)	Gaz Altı Kaynakçısı
Şoför-Yük Taşıma	Ön Muhasebeci	Satış Elemanı (Perakende)
Beden İşçisi (İnşaat)	Kasiyer	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'de ise Çorum ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Çorum ilinde Makineci (Dikiş), Tuğla İmal İşçisi ve Beden İşçisi Mesleği İlk üç sırada yer almaktadır. Bayanlarda Makineci (Dikiş), erkekler de ise Tuğla İmal İşçisi mesleği yer İlk sırada yer almaktadır. Çorum ilinde İmalat ağırlıklı sektörün fazla olması bu sıralamanın oluşmasında etkili olmuştur.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

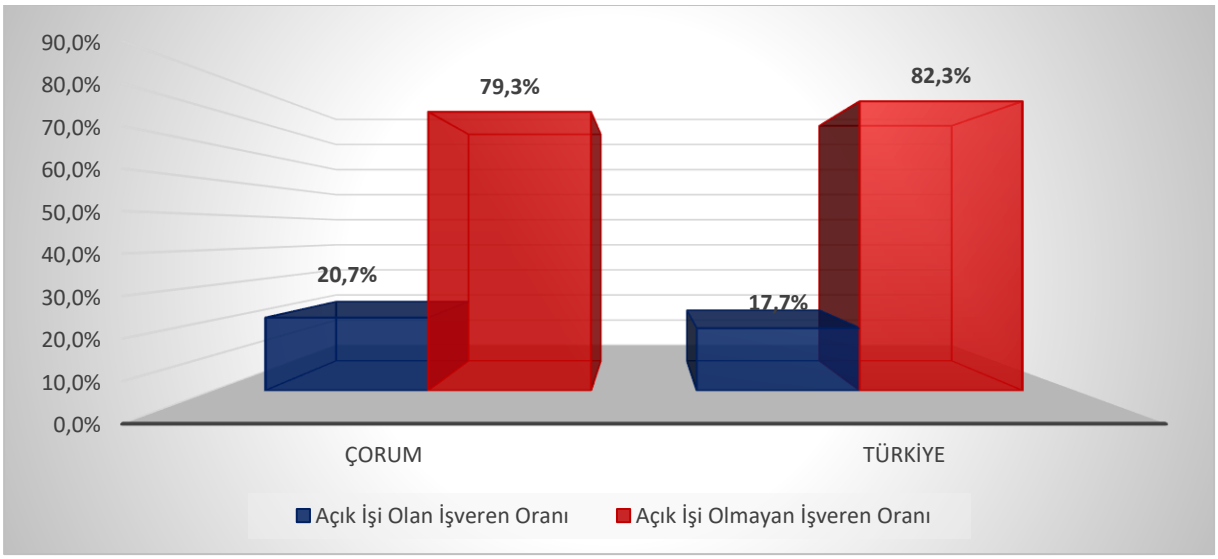

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 20,7'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İmalat	446
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	107
İnşaat	28
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	23
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	22
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	13
Ulaştırma ve Depolama	12
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4
Eğitim	2
Genel Toplam	**659**

Kaynak: İPA 2017

Çorum ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir.659 kişilik açık işin yüzde 67,6'sına tekabül eden 446 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	15,6%	50,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	5,0%	29,1%
İmalat	3,8%	23,6%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	3,8%	21,3%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	2,3%	20,3%
Ulaştırma ve Depolama	1,9%	16,7%
İnşaat	1,8%	14,5%
Eğitim	0,4%	13,7%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,3%	11,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,1%	3,9%
Genel Toplam	**2,7%**	**20,7%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Çorum ilinde açık iş oranı yüzde 2,7 olarak tespit edilmiştir.

Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 15,6 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 50'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu sektörünü yüzde 29,1 ile Madencilik ve taş Ocakçılığı 23,6 ile İmalat sektörü takip etmektedir

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

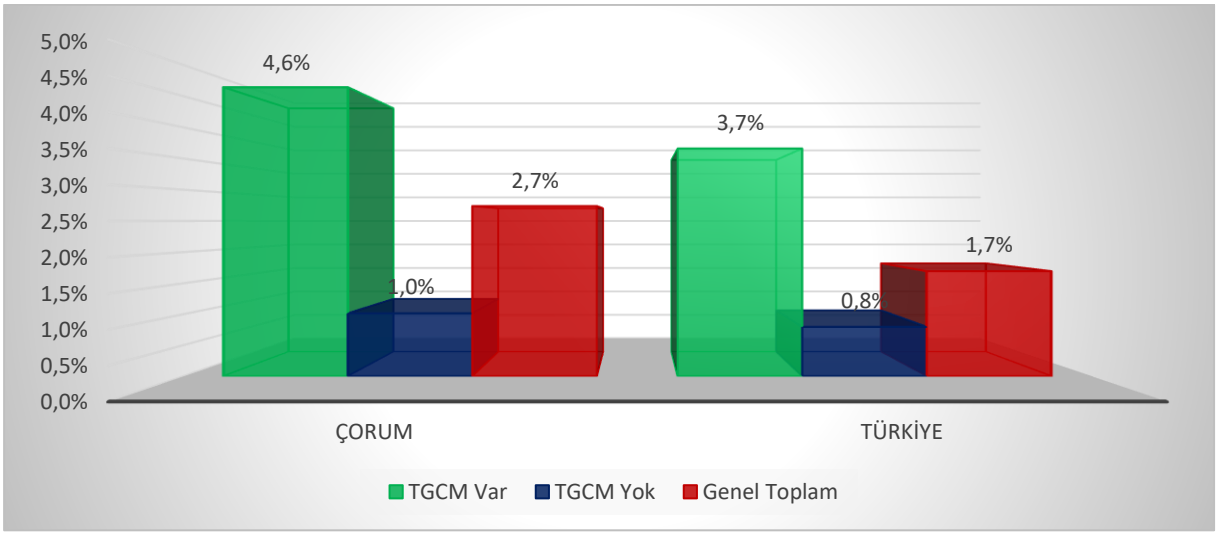

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 4,6; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 1,0 olarak gerçekleşmiştir. Çorum ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının üzerine çıkmıştır. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

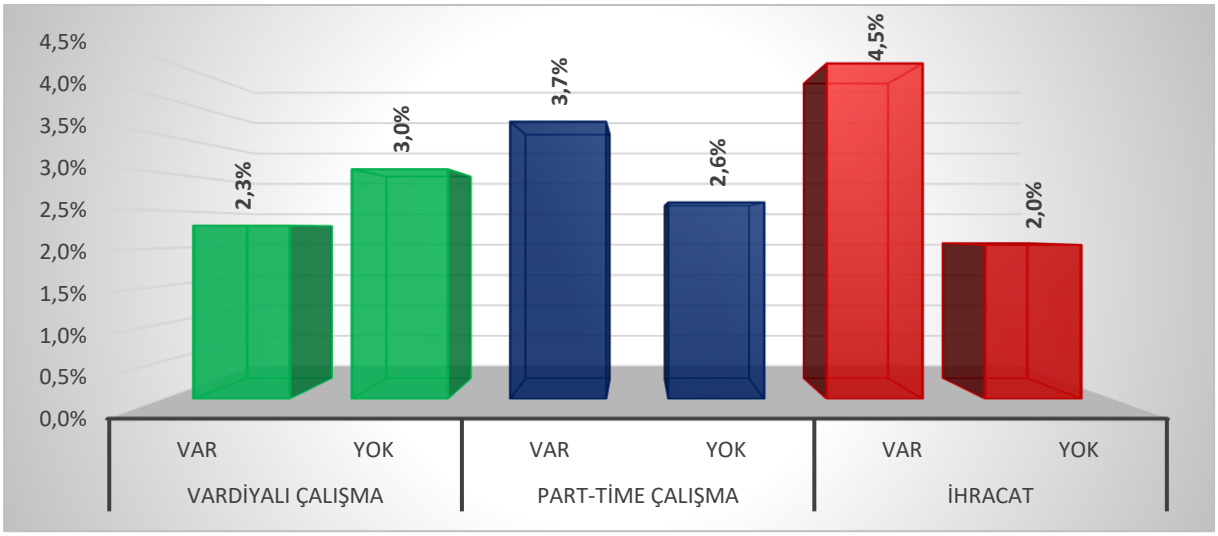

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 2,3 vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 3,0 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 3,7 yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,6'dır. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 4,5 yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,0 olarak tespit edilmiştir. İşyerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapması açık iş oranını arttırmaktadır.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

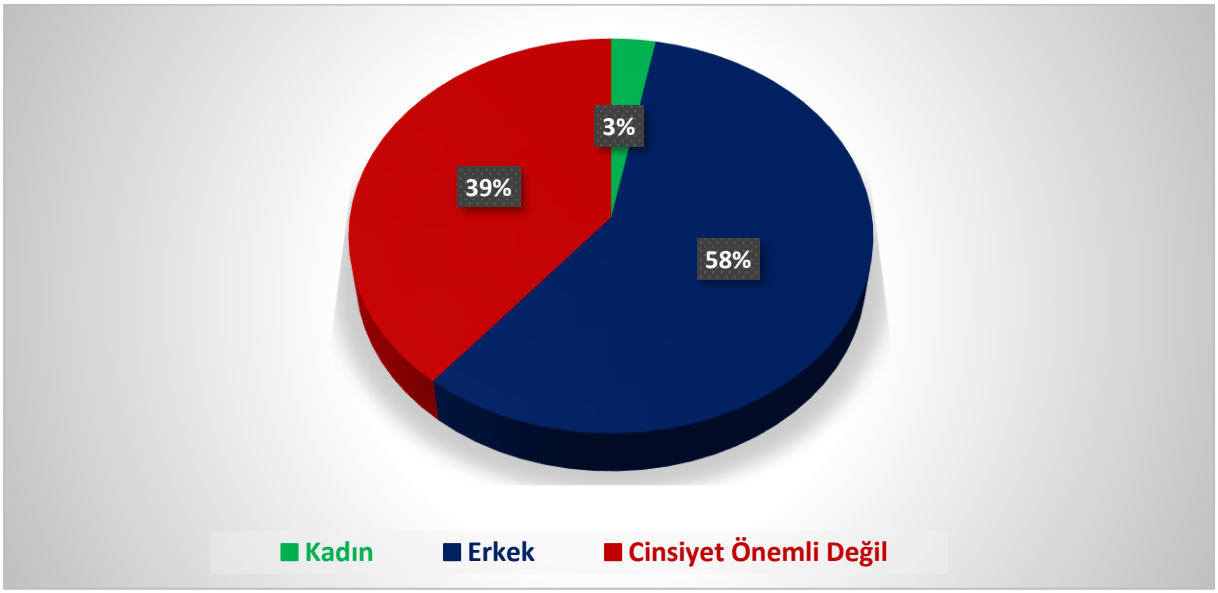

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'de ise Çorum ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 58'sinde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 3 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 39 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

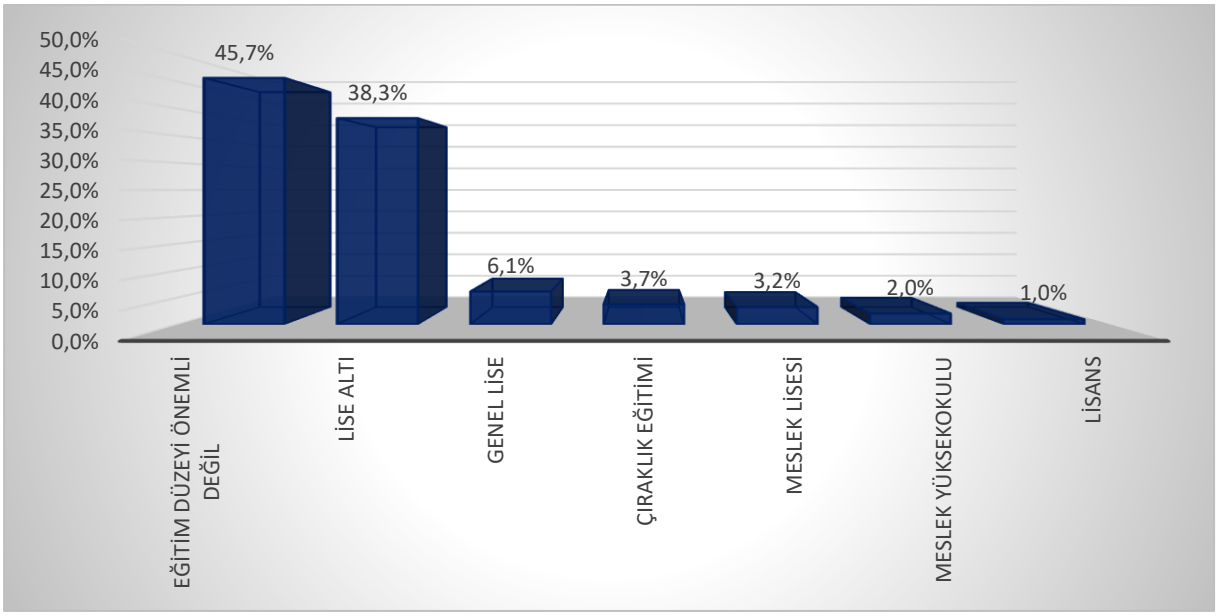

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Çorum ilindeki açık işlerin yüzde 45,7'sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 1,0 ile lisans seviyesi olarak görülmektedir.

Şekil 20:Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

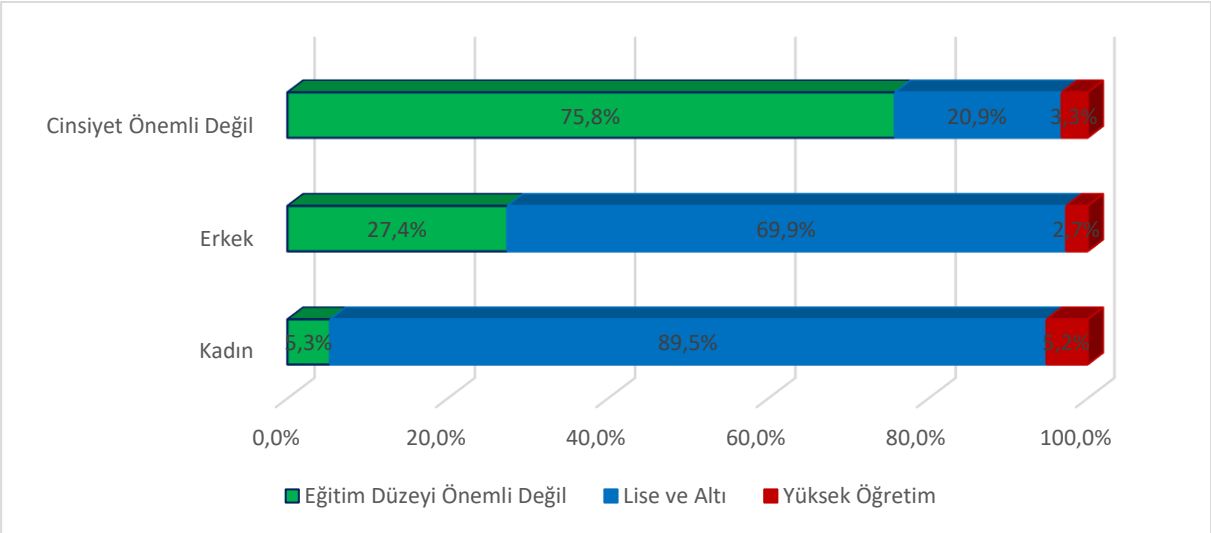

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, erkek tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihine göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitimli işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki "beyaz yakalı" istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir.

Tablo 21'de Çorum ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21:Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İmalat	43,6%	54,6%	1,8%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	45,7%	49,4%	4,9%
İnşaat	54,6%	41,6%	3,8%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	82,6%	4,3%	13,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	31,8%	68,2%	0,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	54,5%	45,5%	0,0%
Ulaştırma ve Depolama	66,7%	33,3%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	25,0%	50,0%	25,0%
Eğitim	0,0%	50,0%	50,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**45,7%**	**51,3%**	**3,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece altı sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, İmalat, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, İnşaat, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim faaliyetleridir. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektör İdari ve destek hizmet faaliyetleridir.

Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründeki açık işlerin yüzde 82,6 gibi bir oranında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmesine rağmen bu alanda yetişmiş ara eleman eksikliğinden dolayı işverenler eğitim düzeyinden feragat etmişlerdir. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise Ulaştırma ve Depolama sektörü olmuştur. Ulaştırma ve Depolama sektöründeki açık işlerin yüzde 66,7'sinde işverenler "Eğitim Seviyesi Önemli Değil " seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 33,3'ünde de lise ve altı seviyesi talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektör ise; İdari ve destek hizmet faaliyetleridir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

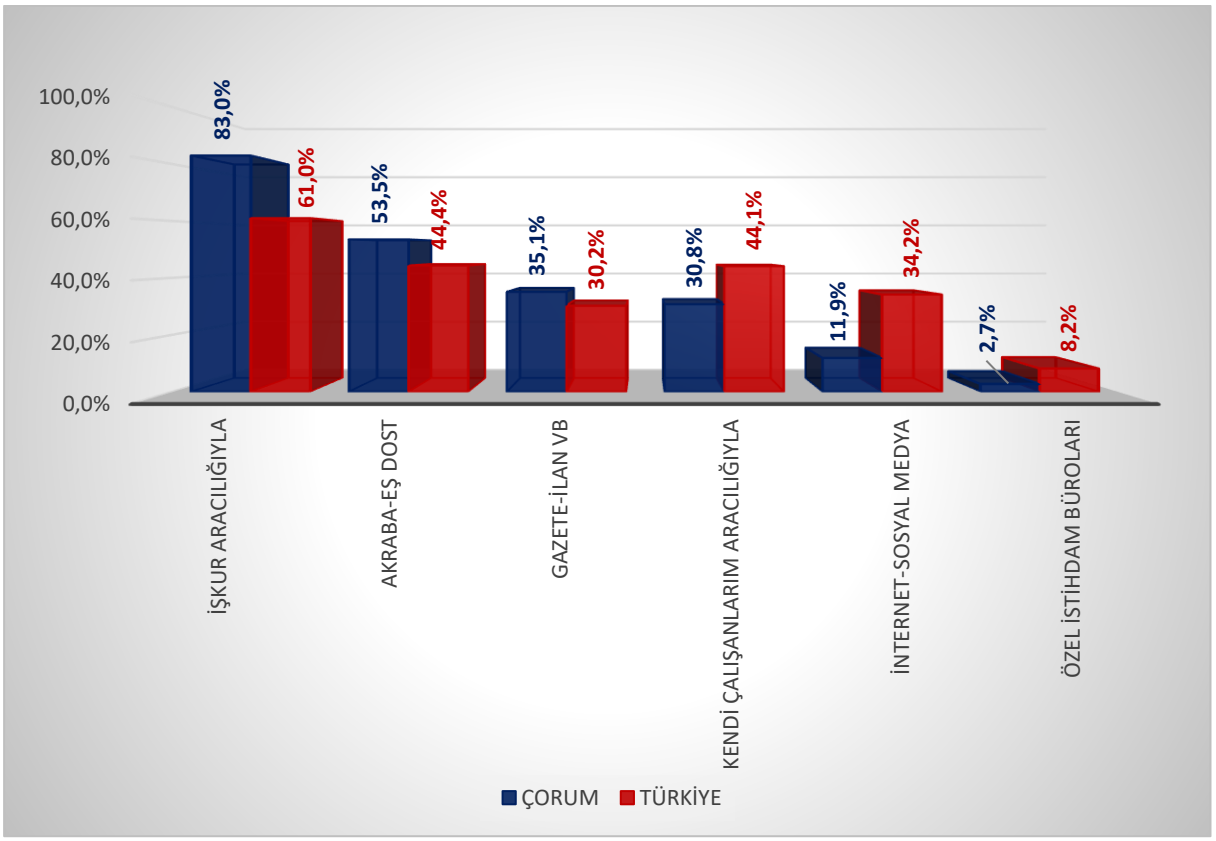

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Çorum ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Çorum ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 83 gibi büyük bir oran İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61 olarak gerçekleşmiştir. Çorum ilinde işverenler en az özel istihdam büroları arama kanalını kullanmıştır. Açık işlerin yüzde 53,5'i Akraba-Eş Dost aracılığı ile aranmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR Aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	74,7%	55,1%	32,5%	26,0%	5,3%	4,3%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	16,7%	-	16,7%	-	-
Lise Altı	90,5%	57,1%	43,7%	38,0%	20,2%	-
Genel Lise	79,9%	55,7%	15,3%	48,7%	2,6%	-
Meslek Lisesi	100,0%	57,1%	52,6%	14,3%	28,7%	9,5%
Meslek Yüksekokulu	69,1%	23,3%	38,0%	15,3%	30,4%	23,1%
Lisans	100,0%	16,0%	16,0%	-	-	-
Genel Toplam	**83,0%**	**53,5%**	**35,1%**	**30,8%**	**11,9%**	**2,7%**

Kaynak: İPA 2017

Çıraklık eğitiminde talep verilen açık işlerde gazete-ilan, İnternet-Sosyal Medya ve özel istihdam büroları; Lisans eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde kendi çalışanlarım aracılığıyla, internet-sosyal medya ve özel istihdam büroları arama kanalı hiç kullanılmamıştır. Çıraklık eğitimi, meslek lisesi ve lisans düzeyindeki açık işlerde İŞKUR yüksek oranda tercih edilmektedir.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler ise daha çok Akraba-Eş Dost ve İŞKUR arama kanalını tercih edilmektedir. Lisans, Meslek Lisesi ve Çıraklık eğitim seviyesinde İŞKUR %100 tercih edilmiştir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

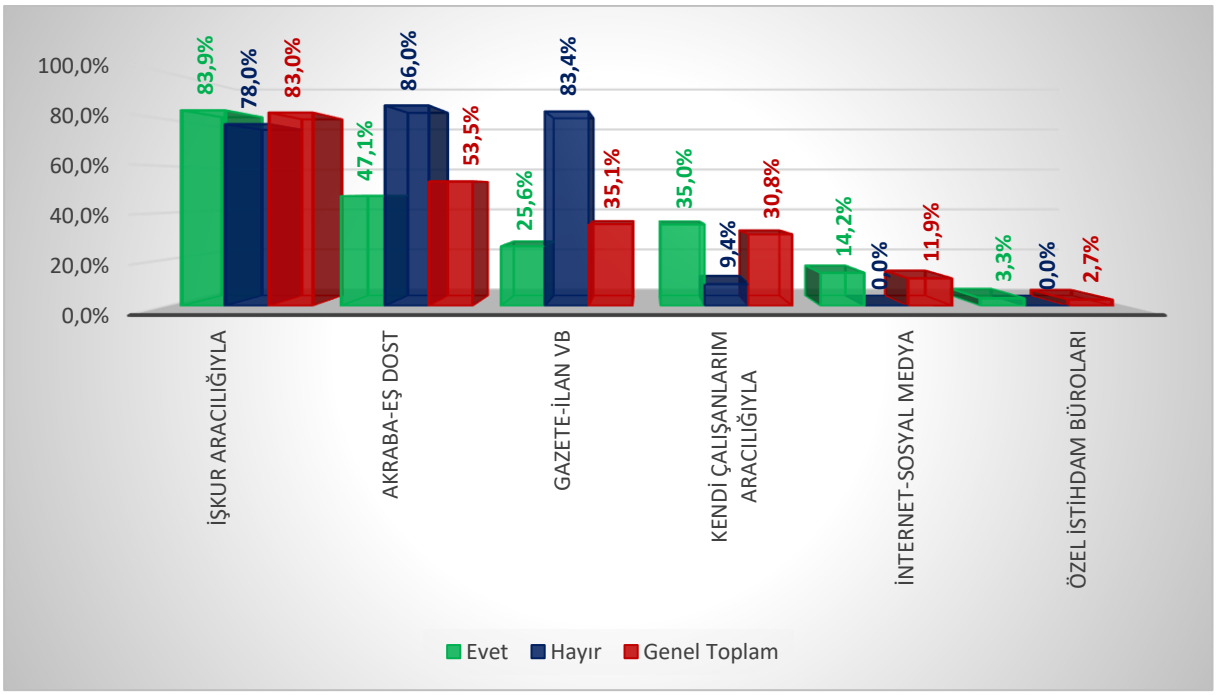

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 83,9 gibi önemli bir oranda İŞKUR, ikinci sırada yüzde 47,1 Akraba-Eş Dost arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için Gazete-İlan vb. arama kanalını yüzde 25,6 oranında kullanırken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde Gazete-İlan vb. arama kanalını yüzde 83,4 oranında kullanmıştır.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	2	1	-	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	3	4	2	1	5	2
Takım Çalışması	4	4	1	3	-	2	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	2	2	6	4	6	3	4
İletişim ve İfade Yeteneği	5	5	3	5	2	4	5
Proje Tabanlı Çalışma	8	6	5	6	3	9	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	7	10	7	4	6	7
Bilgisayar Kullanımı	7	9	7	8	7	7	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	9	8	9	9	5	8	9
Yabancı Dil	-	10	8	10	-	-	10

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Çorum ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. İkinci sırada ise Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme ve daha sonra Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe İletişim ve İfade Yeteneği, Takım Çalışması, iletişim ve ifade yeteneği gelmektedir.

İŞKUR ile en çok Fiziksel Ve Bedensel Yeterlilik istenen açık işler talep edilmiştir. Takım Çalışmasına uygun açık işler ise internet ve sosyal medya aracılığı ile aranmıştır.

Gazete-ilan vb arama kanalı ile aran açık işlerde Yabancı Dil ile Hesap Yapabilme Becerisi istenmemiştir. İnternet-Sosyal Medya Arama kanalı vasıtası ile aranan açık işlerde Satış Ve Pazarlama Becerisi talep edilmemiştir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

ÇORUM	Açık İş Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	289
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	5
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	170
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	96
Hizmet ve Satış Elemanları	55
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	16
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	20
Profesyonel Meslek Mensupları	8
GENEL TOPLAM	**659**

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 43,8'dir. İkinci sırada ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar bulunmaktadır.

Açık iş sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'te meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

ÇORUM	Açık İş Oranı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	5,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	4,4%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2,4%
Hizmet ve Satış Elemanları	1,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,6%
GENEL TOPLAM	**2,7%**

Kaynak: İPA 2017

Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar yüzde 5 ile açık iş oranında ilk sırada bulunmaktadır. Yöneticiler meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir.

İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, hizmet ve satış elemanları, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5,3%	24,3%	29,7%	25,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	-	1,4%	-	0,8%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	-	49,3%	39,1%	43,9%
Hizmet ve Satış Elemanları	31,5%	5,7%	10,3%	8,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	-	0,5%	2,4%	1,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	47,5%	2,5%	0,4%	3,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	15,7%	13,6%	16,1%	14,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-	2,7%	2,0%	2,4%
GENEL TOPLAM	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 47,5 oranında Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar; yüzde 31 oranında Hizmet ve Satış Elemanları; yüzde 15 oranında Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkeklerin ise yüzde 49,3 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile yüzde 24,3'üsanatkarlar ve İlgili işlerde Çalışanlar gibi meslek gruplarında çalıştırmak istedikleri görülmektedir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 43,9'unda işverenler "Cinsiyet önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	4	2	1	1	4	1	2	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	5	4	2	1	2	1	3	2
Takım Çalışması	6	4	3	-	-	3	4	2	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	7	4	2	-	2	4	3	4	4
İletişim ve İfade Yeteneği	3	1	5	-	4	7	-	5	5
Proje Tabanlı Çalışma	10	7	6	-	4	5	2	6	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	3	7	-	-	-	5	7	7
Bilgisayar kullanımı	2	6	-	-	1	-	5	-	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	8	-	-	3	6	7	-	9
Yabancı Dil	9	-	-	-	-	-	6	-	10

Kaynak: İPA 2017

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe Bilgisayar Kullanımı, ikinci sırada Bilgisayar Kullanımı ve daha sonra İletişim ve İfade Yeteneği gelmiştir.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği; ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Satış ve Pazarlama Becerisi önemlidir. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve sorun çözme ve inisiyatif alma ön plana çıkmıştır.

Yabancı dil becerisinin talep edildiği meslek grupları ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve olmuştur. İlk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Bilgisayar kullanımı ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)becerisi talep edilmektedir.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe talep edilmiştir. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik istenirken Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda ise ilk sırada fiziksel ve bedensel yeterlilik ikinci sırada takım çalışması istenmektedir.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	21,5%	9,0%	3,6%	86,0%	0,6%	17,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	-	-	100,0%	-	-
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	62,1%	64,5%	22,1%	87,0%	4,5%	27,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	80,7%	3,8%	-	52,9%	-	60,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	12,3%	24,3%	12,0%	88,0%	12,0%	-
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	26,2%	5,2%	26,2%	73,8%	15,7%	20,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	75,6%	21,2%	-	80,2%	-	52,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	53,7%	26,4%	13,1%	100,0%	-	46,9%
GENEL TOPLAM	**53,5%**	**35,1%**	**11,9%**	**83,0%**	**2,7%**	**30,8%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işlerin yüzde 80,2'sı İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlarda da aynı sonucu görmekteyiz.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makine Montajcısı	-	1	-	-	-	-	2	3	-
Makineci (Dikiş)	-	2	-	4	-	-	4	3	1
Konfeksiyon İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	3	2
Seramik İmal İşçisi	-	2	-	3	-	-	-	1	-
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	5	6	-	2	3	4
Paketleme İşçisi (Gıda)	-	2	-	-	-	-	1	3	-
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	-	2	4	7	3	-	6	5	1
Gaz Altı Kaynakçısı	-	2	-	-	-	-	3	4	1
Garson (Servis Elemanı)	5	2	-	1	-	3	6	4	6
Cnc Torna Tezgâhı Operatörü	-	1	-	-	3	-	-	4	2

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Çorum ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel yeterlilik yer almaktadır. Gaz altı Kaynakçısı mesleğinde ise yeterli mesleki/ teknik bilgi ve tecrübe talep edilen becerilerin başında gelmektedir. Konfeksiyon İşçisi mesleği için ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi talep edilmiştir. Makine Montajcısı mesleğinde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi, ikinci sırada Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme Becerisi talep edilmektedir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
Makine Montajcısı	Sekreter	Makine Montajcısı
Makineci (Dikiş)	Ön Muhasebeci	Seramik İmal İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Mobilya Satış Elemanı	Beden İşçisi (Genel)
Seramik İmal İşçisi	Temizlik Görevlisi	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)
Beden İşçisi (Genel)	Kasiyer	Gaz Altı Kaynakçısı
Paketleme İşçisi (Gıda)	Diğer Üretim Nezaretçi ve Ustabaşıları (Ağaç)	Cnc Torna Tezgâhı Operatörü
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	Aşçı	Otomotiv Mekanikçisi
Gaz Altı Kaynakçısı	Depo Sorumlusu	Garson (Servis Elemanı)
Garson (Servis Elemanı)	Bulaşıkçı (Stevard)	Otobüs Kaptanı (Şoförü)
Cnc Torna Tezgâhı Operatörü	-	Kamyonet Şoförü

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makine montajcısı, Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Seramik İmal İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Paketleme İşçisi(Gıda), Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik), Gaz Altı Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı) ve Cnc Torna Tezgâhı Operatörü 'dür.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Sekreter, Ön Muhasebeci, Mobilya satış Elemanı, Temizlik Görevlisi, Kasiyer, Diğer Üretim Nezaretçi ve Ustabaşılar(Ağaç), Aşçı, Depo Sorumlusu ve Bulaşıkçı (stevard) 'dır.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler Makine Montajcısı, Seramik İmal İşçisi, Beden İşçisi, Kaynakçı(oksijen ve elektrik), Gaz Altı Kaynakçısı, Cnc Torna Tezgâhı Operatörü, Otomotiv Mekanikçisi, Garson(Servis Elemanı), Otobüs Kaptanı(Şoförü) ve Kamyonet Şoförüdür

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	1	1	1
Takım Çalışması	8	2	2	2
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	4	4	3	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	2	3	4	4
İletişim ve İfade Yeteneği	1	5	5	5
Proje Tabanlı Çalışma	9	6	7	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	5	7	8	7
Bilgisayar kullanımı	6	9	6	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	8	9	9
Yabancı Dil	10	-	10	10

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik iletişim ve ifade yeteneği iken, erkeklerde ilk öncelik fiziksel ve bedensel yeterlilik olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik, ikinci öncelik de Takım Çalışması olarak görülmektedir. Yabancı dil öncelik sıralamasında en son sırada bulunmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Çorum ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

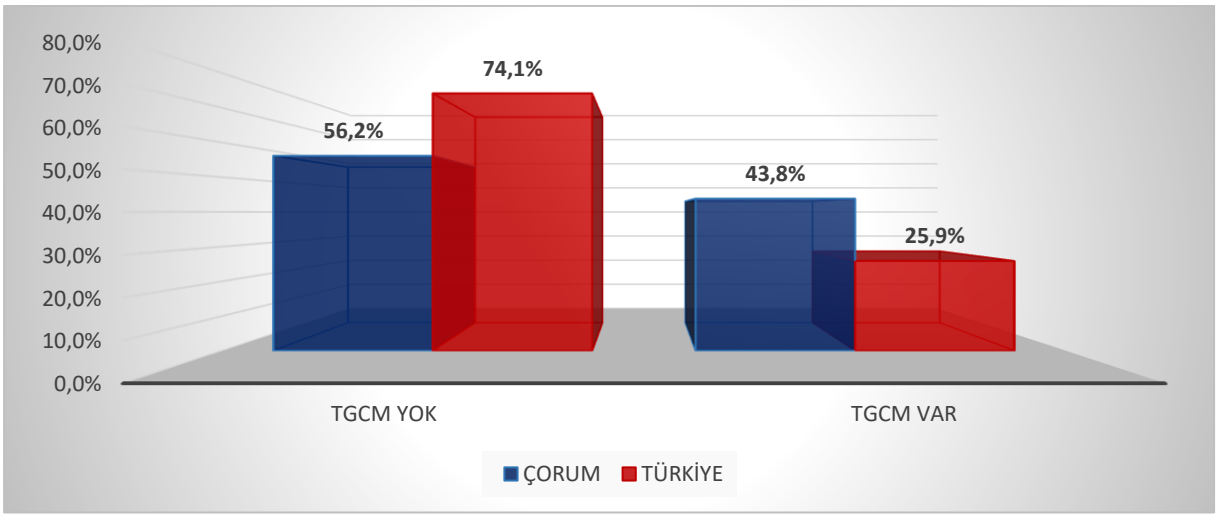

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Çorum ilinde ise 20+ istihdamlı 449 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 196 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 43,8 ile Çorum ilinin eleman temininde ülke ortalamasının üzerinde eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

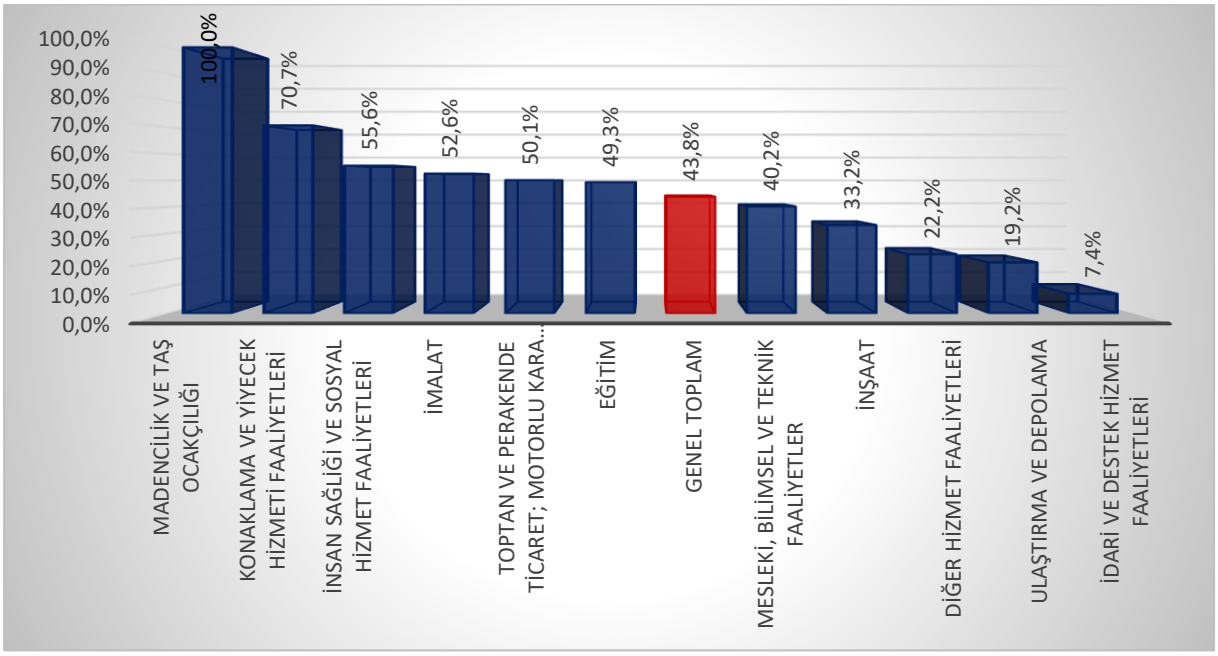

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; idari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Ulaştırma ve Depolama alanında pek güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda

güçlük çeken işyerlerinin Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İmalat Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin çok olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Ulaştırma ve Depolama sektörü gibi Çorum ilinde işyeri sayısının az olduğu bu sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sıralarda yer alması gayet normaldir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	575
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	182
İnşaat	113
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	41
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	24
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	23
Eğitim	20
Ulaştırma ve Depolama	15
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	15
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	8
Diğer Hizmet Faaliyetleri	6
Genel Toplam	**1.023**

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde 1023 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İnşaat, İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Çorum ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 85'ini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

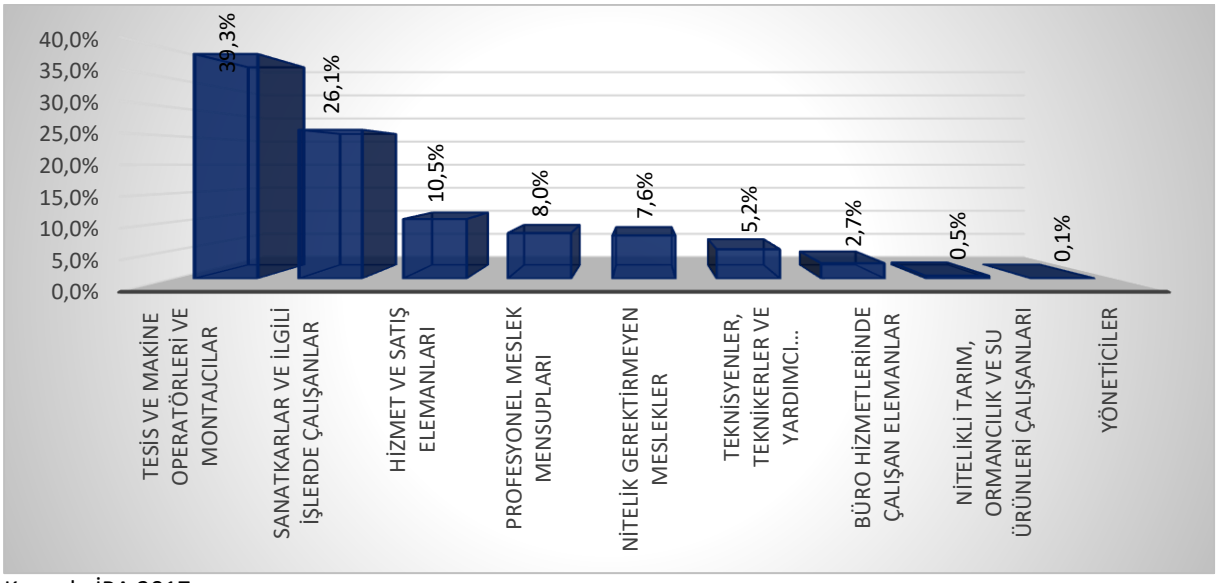

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 39,3'ü bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek birinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Çorum ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Çorum ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
Makineci (Dikiş)	162	15,8%
Tuğla İmal İşçisi	66	6,5%
Seramik İmal İşçisi	51	5,0%
Konfeksiyon İşçisi	51	5,0%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	37	3,6%
Beden İşçisi (Genel)	33	3,2%
Gaz Altı Kaynakçısı	33	3,2%
Beden İşçisi (İnşaat)	21	2,1%
Garson (Servis Elemanı)	20	2,0%
Kamyonet Şoförü	20	2,0%

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 162 kişi ile Makineci(dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 66 kişi ile Tuğla imal işçisi, 51 kişi ile Seramik İmal İşçisi meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci(Dikiş),Tuğla İmal İşçisi, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve Gaz Altı Kaynakçısı meslekleri yine ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Çorum ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler. Bu meslekler açık işlerde de ilk onda yer almaktadır.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

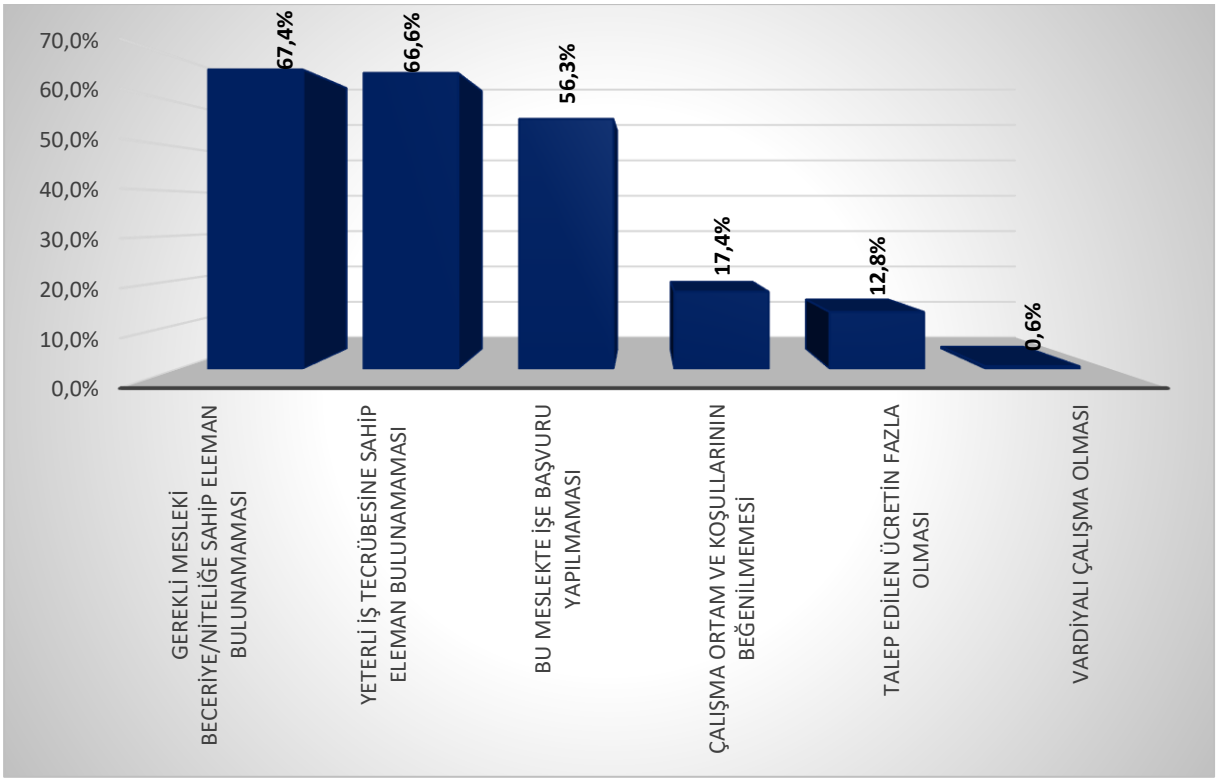

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM nedenleri dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif

işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

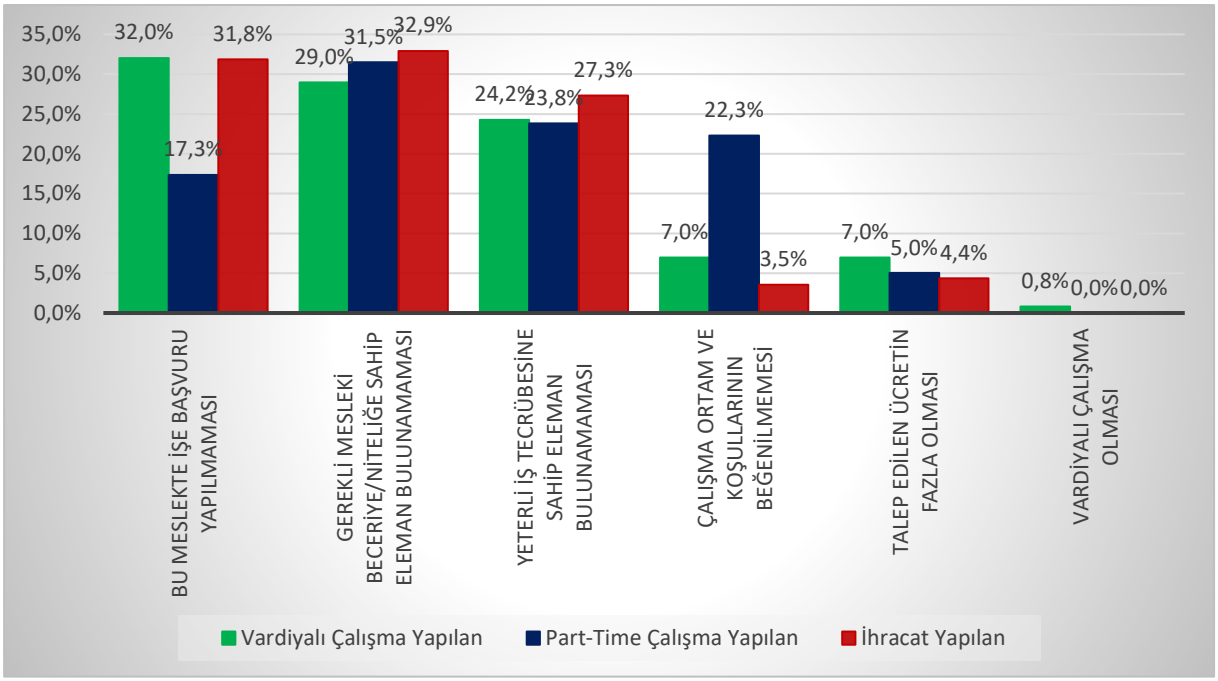

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Part-Time Çalışanı olan işyerleri eleman temininde en çok Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni ile istediği personeli bulmazken, vardiyalı çalışanı olan en çok Bu Meslekte İşe Başvuru olmaması nedeni ile eleman temininde güçlük çekmektedir. İhracat yapan firmalar ise Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni ile eleman temininde güçlük çekilmektedir.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Talep Edilen Ücretin Fazla Olması
Makineci (Dikiş)	93,7%	71,7%	22,0%	0,0%	2,5%
Tuğla İmal İşçisi	0,0%	0,0%	61,5%	53,8%	0,0%
Seramik İmal İşçisi	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Konfeksiyon İşçisi	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	88,8%	94,5%	69,2%	8,3%	8,3%
Beden İşçisi (Genel)	45,6%	37,2%	57,5%	37,0%	39,5%
Gaz Altı Kaynakçısı	74,9%	100,0%	53,0%	56,2%	65,5%
Beden İşçisi (İnşaat)	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	100,0%	54,9%	70,2%	24,7%	9,8%
Kamyonet Şoförü	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Konfeksiyon İşçisi, Makineci(Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Kamyonet Şoförü mesleklerinde Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Beden İşçisi mesleğinde Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması önemli bir orana sahiptir. Ayrıca önerilen ücretin az bulunması nedeni ile eleman bulunmayan iki meslekten biri Kamyonet Şoförü ’dür. Seramik İmal Mesleğinde ise bu meslekte işe başvuru yapılmaması etkili olmuştur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Çorum ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların

hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Çorum ilinde işverenlerin yüzde 20'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörürken Çorum ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2,8 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	24,7%	1,9%	51,9%	21,5%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	18,1%	4,2%	49,9%	27,8%
İnşaat	19,5%	5,8%	45,2%	29,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	11,3%	-	51,2%	37,4%
Ulaştırma ve Depolama	15,4%	-	53,8%	30,9%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	22,2%	-	44,4%	33,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	17,6%	5,9%	47,3%	29,3%
Eğitim	7,2%	7,2%	34,8%	50,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	22,2%	-	11,1%	66,7%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	33,3%	-	66,7%	-
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	40,2%	-	19,9%	39,8%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	-	-	-	100,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-	-	66,7%	33,3%
Bilgi ve İletişim	-	-	100,0%	-
Gayrimenkul Faaliyetleri	-	-	100,0%	-
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-	-	-	100,0%
Genel Toplam	**20,0%**	**2,8%**	**48,5%**	**28,7%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Madencilik ve taş ocakçılığı ve imalat sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise eğitim ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleridir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise bilgi ve iletişim ve gayrimenkul faaliyetleri sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 66,7'si gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	33	26,4%
İnşaat	154	10,1%
İmalat	584	5,2%
Ulaştırma ve Depolama	26	4,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	22	3,9%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	9	3,8%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	35	3,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	28	1,8%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	8	1,0%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	15	0,3%
Eğitim	1	0,2%
Genel Toplam	**916**	**3,9%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmekte olup Çorum'da ise bu oran, yüzde 3,9 olup ülke genelinin üzerindedir.

En fazla istihdam artış yüzde 26,4 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe beklenmektedir. İmalat sektöründe ise bu oran 5,2'dir.

İstihdam azalışı beklenen sektörler ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Eğitim faaliyetleridir. İmalat sektörü Çorum ilinde en çok çalışanı barındıran sektördür.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	392	8,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	9	8,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	364	6,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	148	4,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	32	2,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	13	0,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	-6	0,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-37	2,2%
GENEL TOPLAM	**916**	**3,9%**

Kaynak: İPA 2017

En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 392 kişilik artış ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az azalış beklenen meslek grubu ise -37 kişilik artış ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları çalışanlarıdır.

Çalışan sayısında ikinci sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 6,6'lık bir oran ile ikinci sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Hizmet ve Satış Elemanları üçüncü sırada en fazla artış beklenen meslek grubu olmasına rağmen net istihdam değişim oranı yüzde 4,4 olarak gerçekleşmiştir

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Elektrik Teknisyeni
Tuğla İmal İşçisi	Beden İşçisi (İnşaat)
Konfeksiyon İşçisi	Betonarme Demircisi
Seramik İmal İşçisi	İnşaat İşçisi
Diğer Elektrik Tesisatçıları	Paketleme İşçisi
Tuğla ve Kiremit Kalıpçısı (Elle)	Beton ve Betonarme Kalıpçısı
Marangoz	Büro İşçisi
Satış Elemanı (Perakende)	Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim
Güvenlik Görevlisi	Harita Teknikeri
Diğer Üretim Nezaretçi ve Ustabaşıları (Ağaç)	İnşaat Teknolojisi Teknikeri

Kaynak: İPA 2017

Çorum ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Makineci(Dikiş),Tuğla İmal İşçisi, Konfeksiyon işçisi, Seramik İmal İşçisi meslekleri olup, Elektrik

Teknisyeni, Beden İşçisi (İnşaat), Betonarme Demircisi ve İnşaat İşçisi mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Konfeksiyon İşçisi, Seramik İmal İşçisi ve Beden İşçisi(Genel) meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Çorum ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

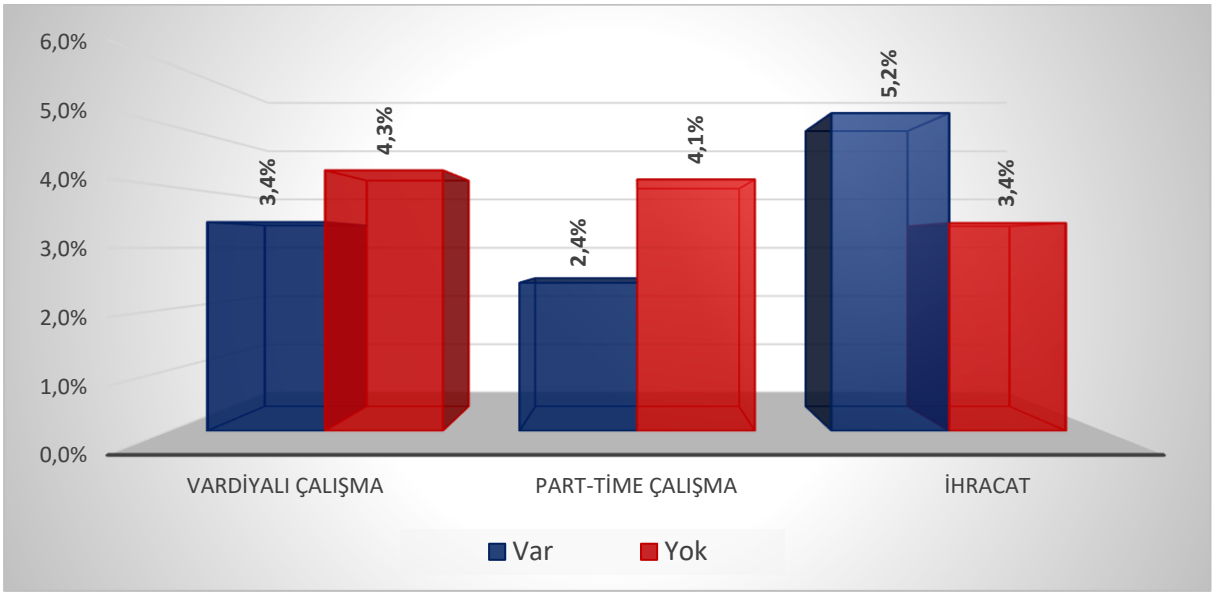

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin ihracat yapması net istihdam değişim oranını ciddi bir oranda arttırmaktadır. Çorum iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 3,9 iken ihracat yapan işyerlerine ait net istihdam değişim oranı yüzde 5,2'dir. Vardiyalı ve part-time çalışma işyerinin istihdam artışını etkilemektedir. Bu iki özelliğe sahip işyerlerine ait net istihdam değişim oranları bu özelliğe sahip olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarından düşüktür. Ayrıca il geneline ait net istihdam değişim oranının da altında kalmıştır.

SONUÇ

Ulusal işgücü ve istihdam politikalarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde işgücü piyasası bilgileri vazgeçilmez bir rol oynar. Herhangi bir işgücü piyasası bilgi programı, tüm sektörlerde ve ekonominin tüm alanlarında işgücü arz ve talebinin uzun vadede tam bir yapısını ortaya koymak zorundadır ki bu, insan kaynaklarının oluşturulması ve kullanılması ile ilgili karar süreçlerinde son derece önemlidir.

Bu amaçla 2012 yılından bugüne belli aralıklarla yapılan İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın altıncısını yayımladığımız İşgücü Piyasası Araştırması Raporu için saha çalışması 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma ile elde edilen sonuçlar işgücü piyasasına yön verme niteliğinde verileridir.

Çorum ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 449 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 16 sektörde işyeri bulunmaktadır. Çorum ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin imalat sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 100 işyerinden 36'sı imalat sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret (yüzde 22) ile İnşaat (yüzde 12) sektörleri takip etmektedir. Bu dört sektör işyerlerinin yüzde 70'ini oluşturmaktadır.

2010 yılında Çorum ilinde 12 bin 338 İŞKUR'a kayıtlı işsiz var iken, 2016 yılı sonu itibariyle bu sayı yaklaşık %57 artarak 19 bin 341'e yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. Kadınlarda 2010 yılında 4 bin 246 kişi kayıtlı iken, 2016 yılı sonu itibariyle bu sayı 2,5 kat artarak 10 bin 388 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır.

Çorum ilinde en az işyeri Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörlerindedir.

Çorum ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 23 bin 407 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 75,2'si erkek, yüzde 24,8 'i kadındır.

İl Müdürlüğümüze kayıtlı işsiz sayısı 2016 yılı sonu itibari ile 19 bin 341'dir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslek Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) 'dur.

2010 yılında bin 944 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2016 yılında toplam 9 bin 248 kişiye ulaşmıştır.

2016 yılı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı Makine Montajcısı ve Makineci (Dikiş) almış, bu meslekleri sırasıyla Konfeksiyon İşçisi, Seramik İmal İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Paketleme İşçisi (Gıda), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Gaz Altı Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı), Cnc Torna Tezgâhı Operatörü izlemiştir.

2010 yılında bin 455 olan işe yerleştirme sayısı yaklaşık 3 kat artarak 2016 yılında ise 4 bin 772'ye yükseldiği görülmektedir.

2016 yılında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Ayakkabı İmalatçısı, Reyon Görevlisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Satış Danışmanı, Garson (Servis Elemanı), Güvenlik Görevlisi, Kasiyer, Konfeksiyon İşçisi izlemiştir.

Çorum ilinde 449 işyerinde toplam 659 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranına bakıldığında ise; en fazla açık iş oransal olarak yüzde 67,6 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 16 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 4,2 ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Ulaştırma ve Depolama, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektörleri takip etmektedir.

İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri işyerlerinin yüzde 70'ini oluştururken açık işlerin yüzde 87,8'ini oluşturmuşlardır. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Çorum'da toplam açık işlerin yüzde 3'ü için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 58'dir. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 39 olmuştur.

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubundadır. Çorum ilinde büyük bir paya sahip olan imalat sektörü bu meslek grubunun birinci sırada olmasını sağlamıştır. İkinci sırada Sanatkârlar ve ilgili İşlerde Çalışanları meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almaktadır.

Çorum ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2017 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk üç meslekten ikisi değişmiştir. İlk üç meslek sırasıyla Makine Montajcısı, Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi meslekleridir. Geçen sene ihtiyaç duyulan ilk 10 meslek içerinde yer almayan Makine Montajcısı mesleği bu seneki araştırma sonuçlarına göre ilk üç sıra içeresinde yerini almıştır.

Çorum ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Sekreter, Ön Muhasebeci, Mobilya Satış Elemanı iken; erkeklerde ise Makine Montajcısı, Seramik İmal İşçisi, Beden İşçisi (Genel)'dir.

Çorum'da 659 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi sonrasında ise Takım Çalışması gelmektedir. Daha sonra sırası ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, İletişim ve İfade Yeteneği, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama Becerisi, Bilgisayar Kullanımı ve son olarak Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) gelmektedir.

Çorum genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi lise altı, eğitim düzeyi önemli değil ve genel lise şeklindedir.

Çorum ilindeki işyerlerinin yüzde 43,8'i eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 25,9'dur. Çorum ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta sıkıntı çektiği söylenebilir.

Çorum ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri Maden ve Taş Ocakçılığı sektöründedir. Bu sektörü sırası ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve İmalat izlemektedir.

Çorum'da 2017 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde bin 23 kişilik işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

İşgücü piyasası dinamik, aktif bir yapı sergiler, akışkandır. Daha iyi imkânlara, daha iyi yaşam koşullarına sahip olabileceği alanlara göç etmektedir. Dolayısıyla, piyasayı sürekli takip etmek, gelişen ve değişen yapısına göre yeni politikalar geliştirmek artık bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu anlamda, Kurumumuzca gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırmaları, piyasanın nabzını tutması açısından son derece önemlidir. Araştırma ile mevcut istihdam yapısı hakkında bilgi sahibi olurken, kısa ve uzun vadede talebi artacak veya azalacak olan meslekler belirlenmektedir. Böylece, işgücü piyasasına girmeye hazırlananlara, uzun süreli işsiz olanlara veya mesleğini değiştirmek isteyenlere hangi mesleklerde açık iş olduğu yönünde bilgi sunulmaktadır.

Bugünkü ekonomik yapıda; ekonomiye rekabet gücü kazandıran, yatırım yapan, istihdam yaratan, yeni girişimcilerin önünü açan ve onlara destek veren ekonomik ve sosyal politikalar uygulanmaktadır. Bu uygulamaların başarıya ulaşması için; işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelik ve türde mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, işgücüne sürekli değişen ihtiyaçlara göre yetenek kazandırarak üretimde kalite ve verimliliğin artırılması, rekabet gücünün kazanılmasının hayat boyu temel bir ilke olarak benimsenmesi gerekmektedir.

Kalkınmanın en önemli unsurlarından olan beşeri sermayenin nitelik ve nicelik olarak geliştirilmesi yetişmiş insan gücünden faydalanmayı artıracaktır. Nitelikli insan gücünün üretim sürecine katılımının sağlanması rekabet gücünü de artıracaktır. Ülkemizin en önemli kaynaklarından biri de hiç kuşkusuz insan kaynaklarıdır. İşgücünün eğitimli, meslek sahibi ve aranılan olması için her yıl bütçeden eğitime yüklü miktarda kaynak aktarılmaktadır.

Harcanan kamu kaynaklarının yerine ulaşması için; eğitim ve istihdam arasındaki ilişkinin güçlü ve sağlıklı kurulması, mesleki eğitimin işgücü piyasasının ihtiyaçlarına cevap verir hale getirilmesi öncelikli hedef olmalı, mesleki eğitim özendirilmelidir. Mesleki eğitimin ders programları işgücü piyasası temsilcilerinin katılımıyla ve iş yaşamının ihtiyaçları göz önüne alınarak oluşturulmalıdır. Bazı sektörlerdeki yığılmanın önlenmesi, hızla gelişen sektörlerdeki ihtiyacı karşılayacak esneklikte mesleki eğitimin planlanması, ticaret ve sanayi odaları ile meslek komitelerinin etkinliğini artırarak, mesleki eğitim merkezlerinin eğitim programlarının disipline edilerek, eğitim alan öğrencilere denklik verilmesi işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan nitelikli işgücünün oluşturulmasına katkı sağlayacaktır

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: